Ára: 1 forint

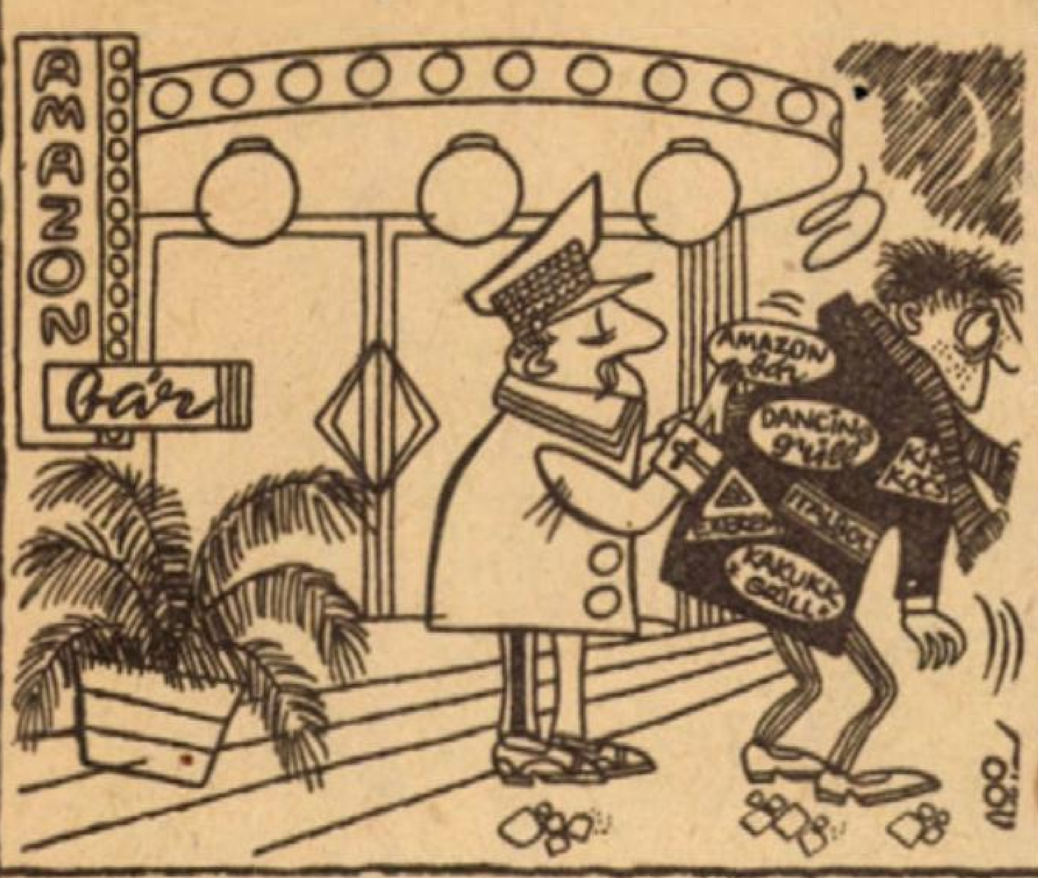
XVII. évfolyam 27. szám. 1961. július 6

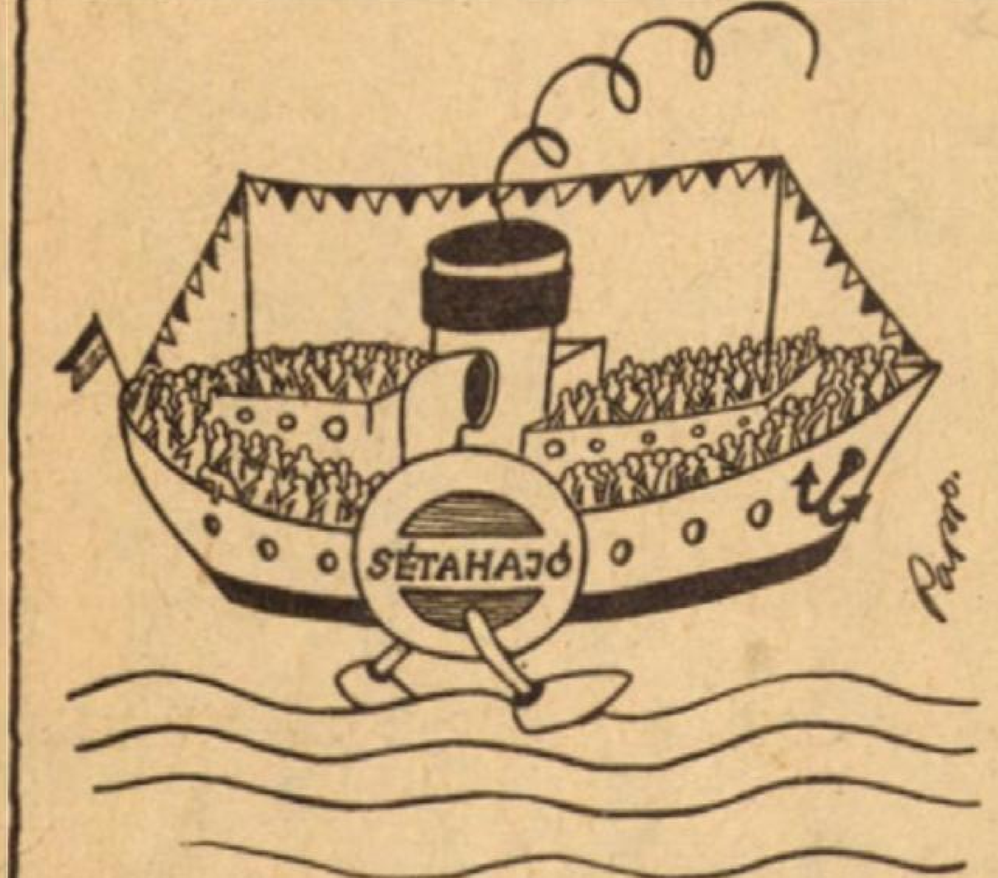
Szűr-Szabó József rajza

— Anyukám, rövidesen férjhez megyek, hol fogtok ti lakni ?

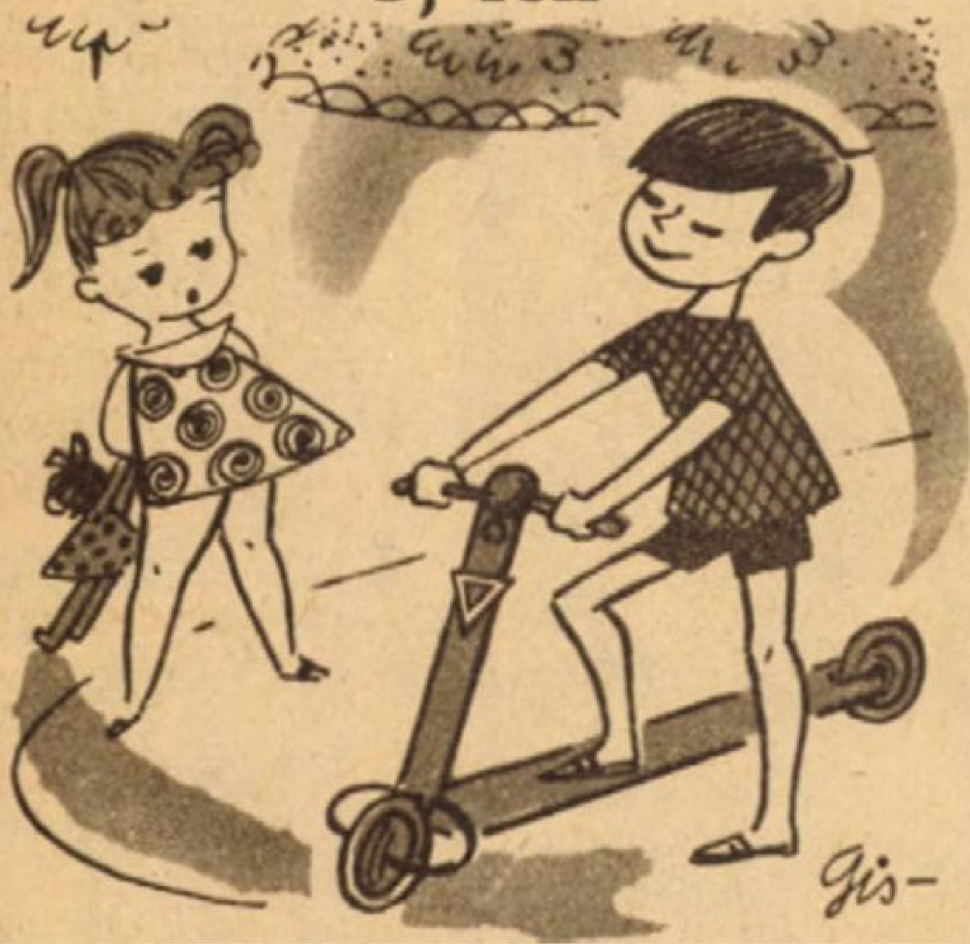
Éji vándor

Bolond vicc

Új roli

– Miért hajtasz olyan lassan, Pisti?
– Bejáratáson vagyok!

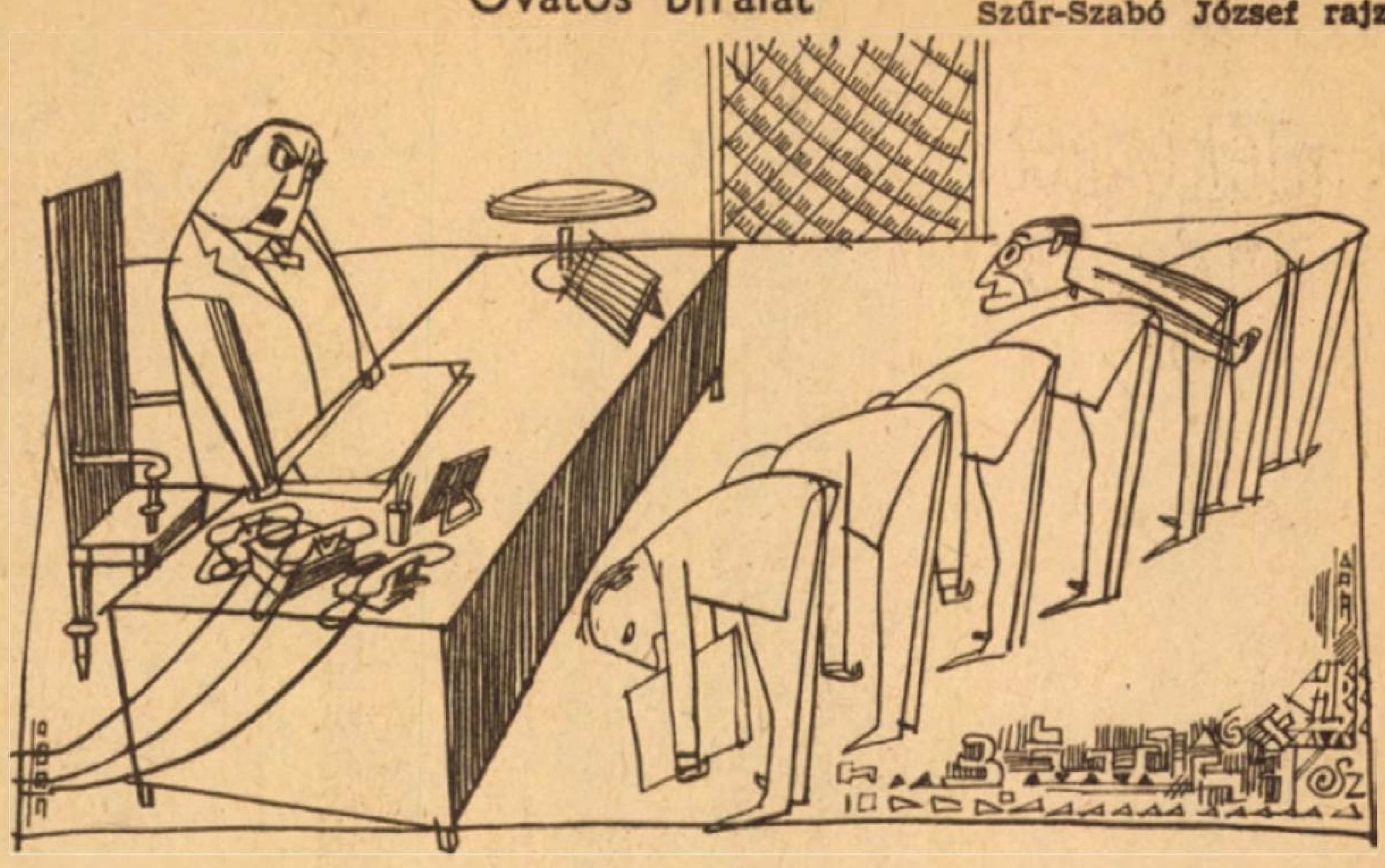
Kezdő barkácsoló

– Halló, Rádió? Könyörgök, játsszanak egy kicsit halkabban! Nem tudom elzárni a készülékemet!

Óvatos bírálat

Szűr-Szabó József rajza

– Mi az, Kramcsák, maga nem teljesen ért egyet a véleményemmel?

HOGYAN TÁRSALOGJUNK?

Az ember: társas lény. Innen van az, hogy társalog. Ez még nem lenne baj, a baj csak ott kezdődik, hogy a sors keze olyanokkal is megveri, akikhez semmi köze. Valaki bemutat valakit, és otthagyja az embert. Két idegen. Nézik egymást. Nem érdeklik egymást. De mégsem bámulhatnak egymás arcába az idők végtelenségéig, hát mondanak valamit. Legtöbbször az egyik komoly arccal maga elé mered, legszívesebben sírva fakadna, mint gyerekkorában, ha megverték, de ehelyett ezt mondja:

— Szép idő van.

— Tegnap azonban nem volt olyan szép. Érdekes, hogy minden esztendőben szokatlanul hideg a nyár.

— Igen, tavaly is szokatlanul hideg volt a nyár és a tél szokatlanul meleg. Az idő, mindig szokatlanul ugyanaz.

— Én emlékszem, még nagyon régen, talán negyven évvel ezelőtt, vagy még régebben volt egyszer egy szokatlanul hideg tél. Már nem tudom hány fok volt, mégis fáztunk mindannyian. Ez persze, a hideg miatt volt csupán.

— Igen. Ilyen az élet. Vagyis ilyen az idő. Vagyis, ilyen idő volt. Annak idején.

Ha a partner unalmas, akkor mindegy miről beszélünk, mert az unalmas ember társaságot nem ad, de elveszi a magány örömét. Az ilyentől meneküljünk. De hogyan? Ugorjunk fel hirtelen az asztaltól, kapjunk a zsebünkhöz, vagy meredjünk a karóránkra:

— Hű, most jut eszembe! Bocsásson meg, rohannom kell! — és ezzel a szöveggel elrohanhatsz a világ négy tájára egyszerre, mert ő nem tud követni, hiszen azt sem tudja, mi lehetett az a fontos valami, amitől világgá mentél.

Ha nem lehet elrohanni, mert együtt várunk valakit, akkor legjobb, ha őt beszéltetjük, és mi közben nyitott szemmel alszunk. Mindenki imád magáról beszélni. Lehetőleg sokat. Mindenki imád panaszkodni. Senki nem akar senkit meghallgatni, mert a saját bajával van elfoglalva. Ilyen kérdésekre, hogy:

— Most mit csinál tulajdonképpen? — néha háromórás választ is kaphatunk. Nem baj, ha nem érdekel minket, de amíg ő beszél, nem kell törni a fejünket, mit mondjunk neki.

Példa:

Egyszer megkérdeztem egy megrázóan unalmas embertől, hogy van, de őszintén? Erre így kezdte:

— 1901 őszén epefájdalmak leptek meg. Orvoshoz mentem.

A többit átaludtam, gondolkoztam, tűnődtem, összeadtam, szoroztam, csak a hangját hallottam, ami halkan muzsikált, mire felébredtem álmodozásomból még csak 1928-nál tartott. Azt hiszem, meggyógyult, de szerencsére megjött az illető, akire vártunk mind a ketten.

Az is remek módszer, és nálam már sokszor bevált, hogy azt mondom az illetőnek, akivel nem akarok beszélni, hogy „furcsa dolgokat hallani rólad".

Erre elkezd védekezni:

— Először is ötvenhatban nem is voltam itthon, mert úgy volt, hogy vidékre megyek, de nem mentem. Máskülönben pedig az ellenségeim ostoba rágalmakat szórtak rám. A bíróságon is felemeltem a fejemet. Vagy nem emeltem fel, ha úgy alakult. De én, magammal mindent elintéztem és ez a fontos. De ha te csak a rágalmakra hallgatsz, akkor nincs mit beszélnünk egymással. És megsértődött, és elment. Örökre kisuhant az életemből.

Tanulság: Hogyan társalkodjunk, ha nincs semmi mondanivalónk a másik számára? Sehogy.

Királyhegyi Pál

Ki emlékezhet mindenre?

Erdei Sándor rajza

– Mondd, Fritz, nem emlékszel, ki is vesztette el a második világháborút?

Győzelem

Balázs-Piri Balázs rajza

Pesti tudósítónktól

Ijesztő falragaszt láttam az egyik budai Közértben (közel a fogaskerekű alsó végállomásához). A színes falragaszon ez állt: „180 000 — Díjmentes házhozszállítás.” Ami nyilván azt jelenti, hogy az ember feltárcsázza a 180 000-es számot, rendel, és az árut díjmentesen házhozszállítják. De kicsoda?

A falragaszon egy szőke, pufókképű apróság látható, négy-ötéves forma. Az arca vörös az erőfeszítéstől, ami nem csoda, mert meggörnyedve cipel egy hatalmas, áruval tele kosarat a hátán.

Felhívom a Közért vezetőségének a figyelmét arra, hogy a gyermekmunka már a gyarmatokon is kezd kimenni a divatból.

*

A vendéglátóipar és a jóízlés nem mindig ad randevút egymásnak. A farkasréti temető előtti italboltot például így nevezték el: „Búfelejtő.”

f. l.

Emlékezés régi kamerádokra

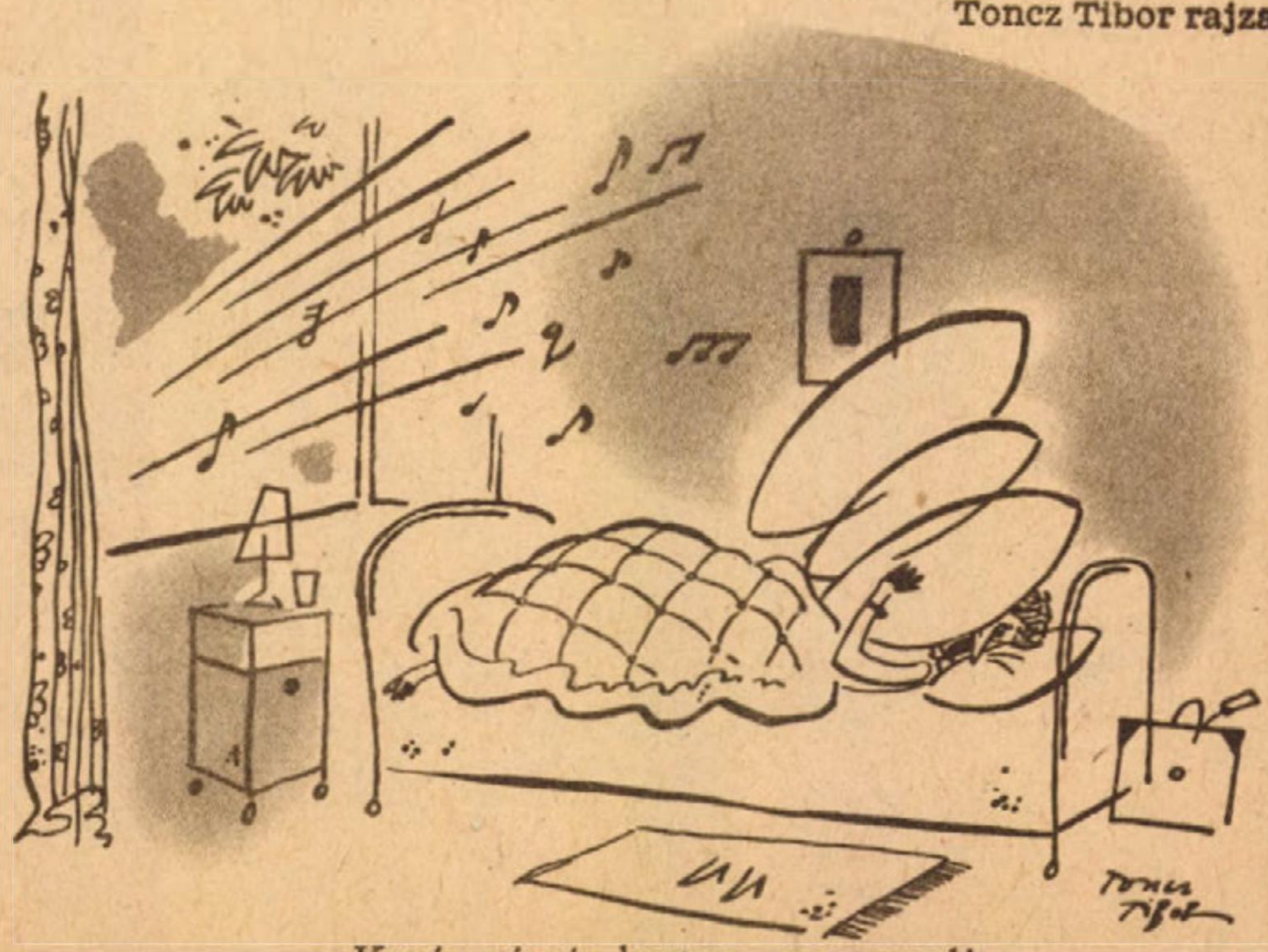

A Szovjetunió ellen megindított nácirablóhadjárat évfordulója alkalmából a párizsi Humanité korabeli fényképet közöl. A nagy előkészítést ábrázolja. Hitlert közreveszik kedvenc tábornokai. Ott látjuk Keitelt, Haldert, Brauchitschot, és akkori rangjának megfelelően illően egy lépéssel hátrahúzódva, Heusingert. Az utóbbi, mint tudjuk, azóta kilépett a háttérből, és jelenleg a NATO legfelső katonai tanácsának az elnöke.

Heusinger — ebben a pillanatban Washingtonban —, bizonyára megilletődötten nézi a régi fotográfiát. Milyen szép látvány! És talán egy könnycsepp is legördül katonás orcáján, ha arra gondol, hova tűntek a régi kamerádok?

Üdülővendég

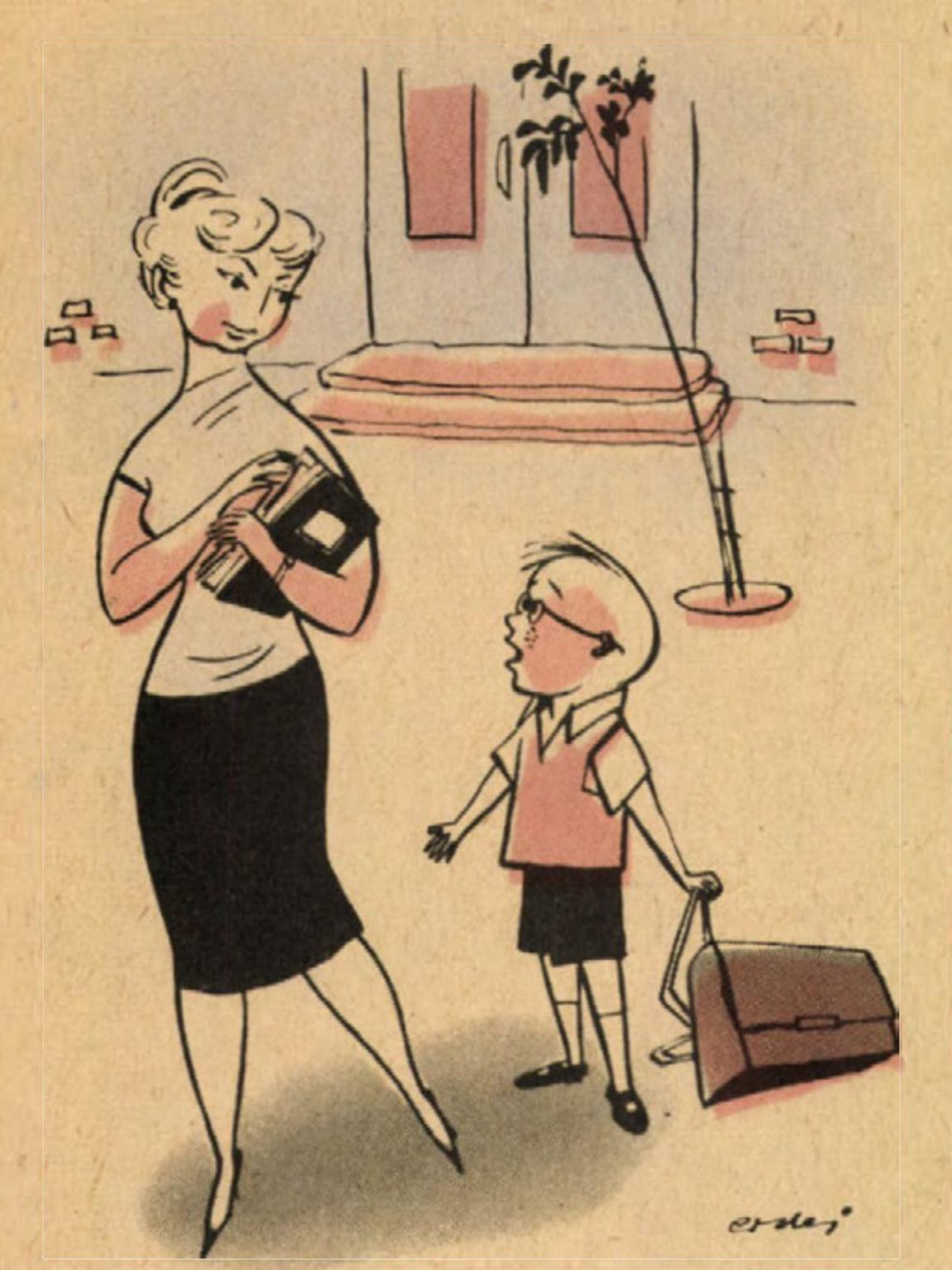
Toncz Tibor rajza

– Kevés párnát hoztam magammal!

Önérzet

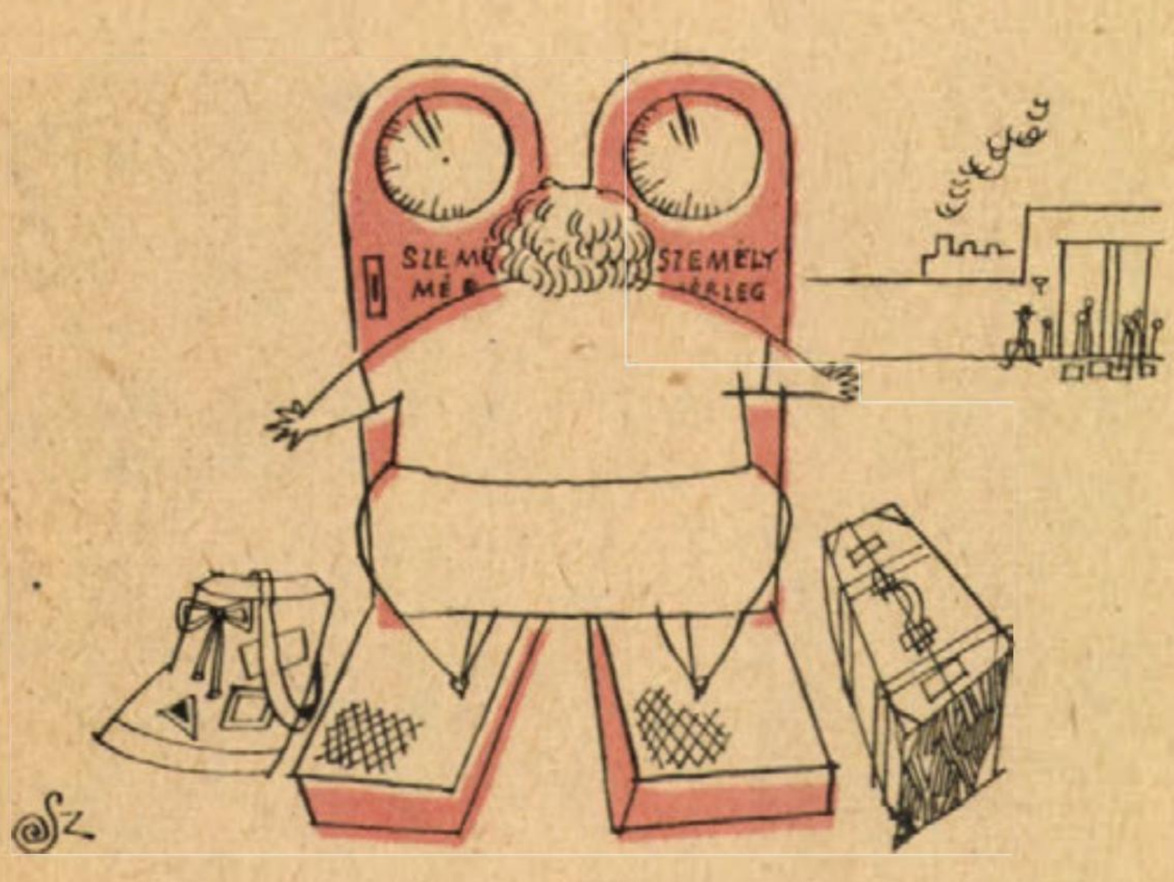
Erdei Sándor rajza

– Tudom, hogy nem vagyok a Sári néni zsánere, de azért nem kellett volna kettest adni olvasásból! . . .

Végzetes üdülés

Szűr-Szabó József rajza

LEVÉL a „Nagy Mogul"-ról

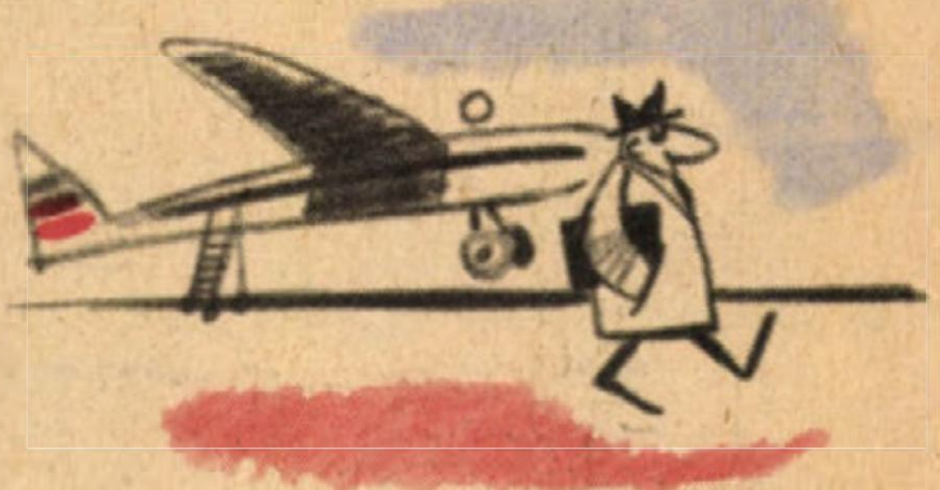
Tisztelt Főmérnök Úr!

Hírét vettem annak a kitartó nyomozásnak, amelyre hetek óta éjt nappallá téve olyan nagy figyelmet fordít. Szerencsére ön nem azt nyomozza, hogy a több millió devizaforintért importált „Nagy Mogul" nevű óriásgép miért nincs az önök üzemében kellőképp kihasználva. Azt sem kutatja, miért nem vállalnak más üzemektől bérmunkát, hogy a „Nagy Mogul" teljes kapacitással dolgozzék. Sőt azt sem kutatja ön, Főmérnök úr, hogy a saját üzemük hatalmas munkadarabjait miért viszik egységenként húsz-harmincezer devizaforintos költséggel a Közel-Nyugatra megmunkálás céljából, amikor a „Nagy Mogul" itthon azt kiváló minőségben sokkal olcsóbban és devizamentesen elvégezhetné.

Ön egyedül és kizárólag azt nyomozza, hogy vajon ki volt üzemüknek az a vakmerő és elvetemült dolgozója, aki a fentieket kétoldalas sűrűn gépelt levélben az illetékeseknek bejelentette. Szeretnék az ügyben önnek értékes információkat adni. Emberbaráti kötelességemnek tartom ugyanis, hogy egyrészt visszanyerje alaposan megbolygatott lelki egyensúlyát — mert egészen más, ha tudja, ki tette a bejelentést —; másrészt pedig hogy megkíméljem az ön közvetlen munkatársait, és üzemük több száz dolgozóját az indokolatlan gyanúsítástól.

Amióta a „Nagy Mogul" mellőzése ügyében a vizsgálat megindult, vádolja ön Kubacsek bácsit, a portást, hogy illetéktelenül fecsegett a „Nagy Mogul"-ról; rossz szemmel néz Muhai főelőadóra, mert nemrég bátor volt megjegyezni, hogy a „Nagy Mogul"-t legalább két műszakban, de még három műszakban is lehetne foglalkoztatni; sőt gyanakszik Petruska művezetőre is, aki pedig önnel együtt azon a nézeten volt, hogy elég a „Nagy Mogul"-nak egy műszak, inkább küldjék ki a Közel-Nyugatra a nagyobb munkadarabokat, hiszen van elég devizaforintja a népgazdaságnak.

Ünnepélyesen kijelentem, kedves Főmérnök úr, hogy az ön által sérelmezett bejelentést a „Nagy Mogul" elhanyagolása ügyében nem Kubacsek bácsi, a portás, nem Muhai, a főelőadó és nem is Petruska, a művezető követte el. Ön annyira szimpatikus és olyan nagy a tekintélye, hogy üzemük egyetlen dolgozója sem merészelt volna bejelentést tenni, bár sokan nehezményezték, hogy a több millió devizaforintos „Nagy Mogul" kapacitása nincs kihasználva. Gondolták: hadd pihenjen a „Nagy Mogul", annál tovább tart.

Ne nyomozzon tovább, Főmérnök úr, hiszen a vizsgálat sem azt firtatja, hogy a két sűrűn gépelt oldalon ki tette a bejelentést az illetékes felsőbb hatóságok íróasztalára. Inkább arra kíváncsiak, hogy az üzem vezetői közül kik és mi okból utaznak annyit a Közel-Nyugatra, és milyen összefüggés van az utazások és a „Nagy Mogul" tétlensége között.

Beláthatja, Főmérnök úr, idejében lépett közbe a vizsgálat: mielőtt még ön vagy más, fontos személyes tárgyalás okából, államköltségen Párizsba utazna, és ellátná a Távol-Nyugatot is drága devizaforintok ellenében olyan bérmunkával, amelyet — ismétlem — a „Nagy Mogul" gyorsan, jól és kiváló minőségben, Budapesten, el tud végezni.

Mert a Közel-Nyugatnál, mondjuk Bécsnél, még messzebb van a Távol-Nyugat, mondjuk Párizs, és sokkal fárasztóbb az út . . .

Földes György

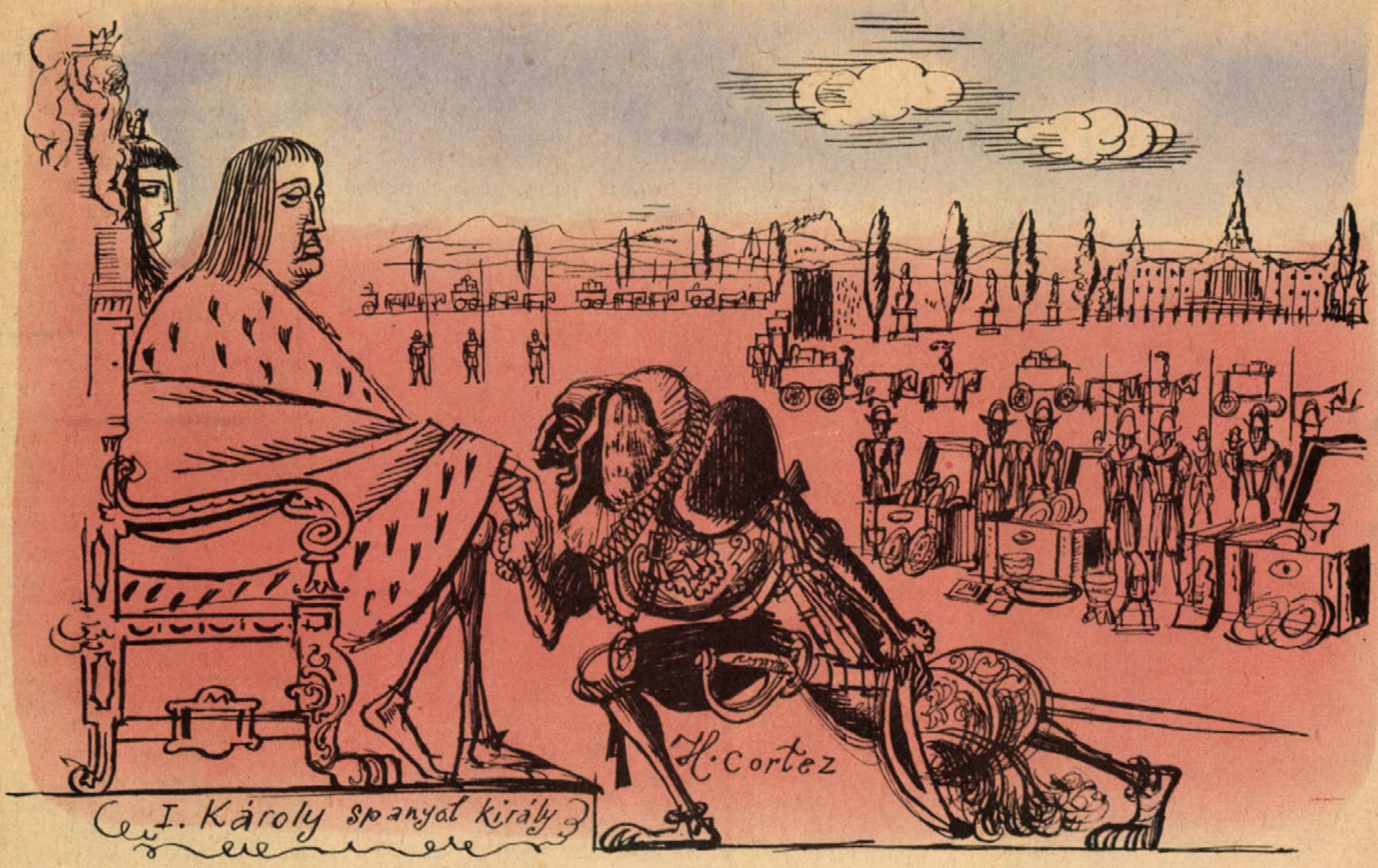
Jucika nyaral (a szobatárs)

Pusztai Pál rajza

A gyarmatosítás történetéből

Szűr-Szabó József rajza

– Arany még maradt, felség, a mexikóiak már elfogytak . . .

Günter Gregor:

Tanulmányút*

— Ki van a kirándulás mellett? Minden kar a levegőbe emelkedett.

— Ellenpróbát tartunk. Ki van ellene?

Senki sem mozdult. Emil Wüttke, a „Rügyfakadás" téesz elnöke kihirdette a határozatot:

— A tagság egyhangúlag kimondta: tanulmányútra indulunk a Marsba.

Ezután a könyvelőhöz fordult:

— Franz, te gondoskodjál az úti előkészületekről, és vásárold meg az ajándékokat. A rakétát magam rendelem meg.

Három héttel később a hatalmas légi-busz elindult útjára. Mindenki boldog volt, csupán az öreg Anton bácsi morzsolt ki két könnycseppet a szeméből. Őt ugyanis itthon hagyták. Igaz, hogy saját kérésére, mert nem nagyon szenvedhette a repülést, azonkívül saját bevallása szerint attól tartott, hogy a Marson nem lehet valódi vodkát kapni.

Minden képzeletet felülmúló fogadtatásban részesült a társaság a Mars bolygón. Emil, a téesz úti-marsallja átnyújtotta a marsbeli parasztoknak a kollektíva ajándékát, egy rendkívül giccses olajfestményt. A marsbeliek részéről Helga, a csinos agronómuslány kozmikus szegfűcsokorral viszonozta a figyelmet.

Az ünnepi lakoma elfogyasztása után másnap több helikopterrel kivonultak a tanulmányút vendégei a termőföldekre. A vendéglátók büszkén mutatták be mesterséges öntözéssel megjavított földjeiket. A „Rügyfakadás" tagjai nem győztek álmélkodni. Pompás termés mutatkozott minden vonalon. A hatalmas marsbeli tehenek rekord mennyiségben szolgáltatták a tejet. Produkciójuk már-már a szomszédos Tejútnak is konkurrenciát okozott. A borjú- és sertésállomány mindenkinek felkeltette az irigységét.

— A csudába is — fakadt ki Emil Wüttke marsbeli kollégájának —, mondja már, elnök-társam, hogyan tudták ezt a maguk téeszét ilyen virágzóvá tenni?

A Mars-elnök rejtélyesen mosolygott, majd a következőket súgta földbéli kollégája fülébe:

— A múlt esztendőben tapasztalatcserén voltunk a Földön, és a maguk szomszédságában levő téesztől sok mindent tanultunk.

* **Günter Gregor, a berlini „Eulenspiegel" munkatársa, szerkesztőségünk vendégeként Budapesten tartózkodott.**

Meglepő olvasnivaló

A Ludas Matyi kabaréja

Mások véleménye

(Hajnali két óra. Lajta, a műfordító kedvenc ütemében, szabályos jambusokban hortyog. Csengetnek. Latinul káromkodva kimegy ajtót nyitni.)

KANÓC *(a költő, szó nélkül betámolyog a szobába, leroskad az ágy szélére, és gyűrött papírlapot ad át neki)*: Olvasd . . .

LAJTA *(dühösen)*: Most? Hajnali két órakor? Megőrültél?!

KANÓC *(zokogni kezd)*: Ne bánts, drága barátom . . . Most ne . . . Életem eme válságos órájában . . . Mondd, költő vagyok én?

LAJTA: Legalábbis engem fölköltöttél . . .

KANÓC *(földre veti magát hasmánt, öklével üti a szőnyeget, zokogva)*: Nem, nem vagyok költő . . . Olvasd, mit írtam ma éjjel . . .

LAJTA *(megsajnálja)*: Annyira nem jó? Talán nem volt ihleted . . .

KANÓC: Volt . . . Mindig van . . . De hiába van, most rádöbbentem, hogy dilettáns vagyok, aki herdálom az állami tintatermést . . . *(Harapja a szőnyeg rojtjait.)*

LAJTA: No, no . . . Azért nem kell a szőnyegemről minden rojtot leharapni... Sok lesz, megárthat . . .

KANÓC *(hörögve ordítozik)*: Meg akarok halni! Minek él olyan ember, aki nem költő . . .

LAJTA: No várj, hadd látom . . . De maradj egy kissé csöndben, így nem tudok verset olvasni . . . *(Félhangosan olvas.)*

Kesztyű

Háládatlan volnék,
ha nem énekelnék rólad,
ötujjú kesztyű.
Kit mindenki csak kezére húz reggel,
ámde galádul porba hajít este . . .
Pedig nélküled mily üres volna
a tér kezünk körül!
S nem lépegethetnénk telente oly
boldogan egyre szépülő aszfaltjainkon.

KANÓC *(újra fölzokog)*.

LAJTA *(óvatosan)*: Hát . . . tudod . . . Tényleg . . . izé . . . nem jó . . .

KANÓC *(fejét fölemeli a szőnyegről, kínos udvariassággal)*: Hol? Hol nem jó?

LAJTA: Hát . . . izé . . . úgy gondolom, a téma felvetése . . .

KANÓC *(fagyosan)*: Modern.

LAJTA *(megütközve)*: No igen, igen... De például ez a célzás . . .

KANÓC: Markáns! *(Ismételgeti.)* Ötujjú kesztyű . . . Ötujjú kesztyű . . . Nem érzed, mennyire reális, és mégis milyen finom . . . ?

LAJTA *(fintorogva)*: Érzek valamit... De ez a mondanivaló . . . Hogy egyre szépülnek aszfaltjaink . . .

KANÓC *(fölül a szőnyegen, csillogó szemekkel)*: Szimbolikus! Nem érted a szimbolikáját?

LAJTA *(kissé dühösen)*: Értem . . . Ez az, hogy túlságosan értem . . . Közhelynek tűnik! Nem szerencsés . . .

KANÓC: Nem szerencsés? Te szerencsétlen . . . *(Sátáni kacajjal.)* Ez neki közhely! . . . Ezt még senki le nem írta!

LAJTA *(bizonytalanul)*: No, jól van, de a forma . . . Sehol egy rím . . . az egész kissé . . . kissé . . .

KANÓC *(föláll, maró gúnnyal)*: Magas neked! . . . Ezt mondd! Az egész kissé magas neked!

LAJTA: No már megbocsáss, de . . .

KANÓC *(kikapja Lajta kezéből a verset)*: Hogy így csalódjon az ember a legjobb barátjában! . . . Képes éjnek idején fölkelni, csakhogy becsmérelhesse az ember remekművét . . . Pfuj, irigy disznó! *(Gőgösen távozik.)*

Dunai Ferenc

megmagyarázza

Miért van az, hogy a NATO-államok között annyi ellentét dacára is látszólag tökéletes az együttműködés?

Podlubek és Lubickai kártyáznak.

— Te, Lubickai — csattan fel Podlubek —, ha hamisan játszol, szájon váglak!

— Stimmt — mondja Lubickai —, de aztán tovább játszunk!

Részleges leszerelés

Az amerikai hadügyminisztérium világrengető bejelentést tett a leszerelés ügyében. Sajtófogadáson közölték, hogy a jövőben a katonanadrágokra nem varrnak órazsebet, továbbá a négyrétű nyakkendők helyett kétrétűt gyártanak a hadfiak számára. Az előbbi leszerelési művelet 666 ezer dollárt, a nyakkendő anyagának csökkentése 138 ezer dollárt takarít meg a hadibüdzsének.

Nyolcszázezer dollárt takarít meg az USA ezzel a nagyfontosságú újítással. Vajon mire fordítják ezt a pénzt? Órazseb helyett csak nem valami atomhajtású zsebórát fognak bevetni?

Hátha valaki nem ismeri

Mottó: Nincsenek régi viccek, csak öreg emberek vannak. Egy újszülöttnek minden vicc új.

– Kisfiam, – mondta egy anya az ötéves Pistinek – ma van a születésnapom, s arra kérlek, hogy ajándékul légy jó, szófogadó, igyekvő és ne piszkítsd össze a ruhádat.

– Anyuka, tudod, mit, inkább veszek neked valami ajándékot.

*

– Mit szólsz hozzá, azt a tetőfedőt, aki a házunkon dolgozott, tegnap elgázolta egy autó.

– Rémes! Már a háztetőn is veszélyes sétálni . . .

Családi ebéd

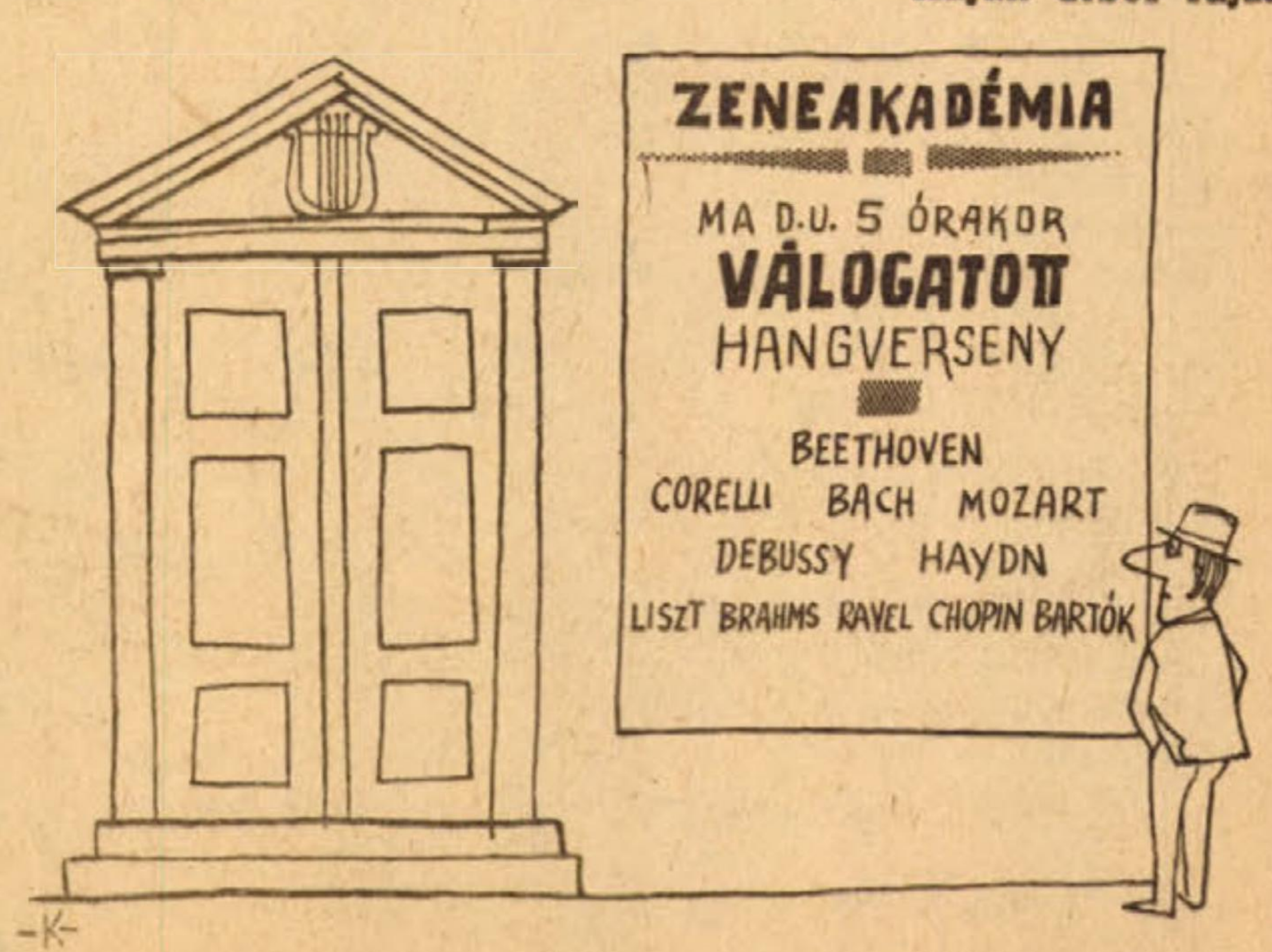
Toncz Tibor rajza

– Fifi, nézd meg, eszik-e még a gazdád!

Korszerű plakát

Kaján Tibor rajza

a filmgyerek

Újabb filmjeinkben, az elkészültekben és a születőkben is egyre nagyobb számban játszanak szerepet a gyermekek. Már eddig is elbűvöltek azok az újsághirdetések, melyekben kancsal gyerekeket toboroztak filmszerepre, majd aprótermetű lánykákat kerestek ugyancsak filmszerepre ésígytovább. Úgyszólván minden típusú kisgyerekre sor kerül így az idők folyamán, és ez helyes. Minden apróságnak legyen meg a betevő filmszerepe.

Sokat elmélkedtem azon, hogy mi lehet ennek a gyermekdömpingnek az oka?

Nos, úgy gondolom, először is, mindannyian szeretjük a gyerekeket, és ha jó is az a film, amit látunk, még jobb lesz, ha ennivalóan kedves vagy csibészesen vásott kölyköcskék szerepelnek benne. Innen már csak egy bakugrás az a logikai végkövetkeztetés, hogy a legjobb akkor lesz a film, ha már a főszerepeket is gyermekek játsszák.

De van ennek a gyermek-filmszínész mozgalomnak egy másik, talán nem olyan látványos, de annál mélyebb és hasznosabb oldala, és ez a pedagógiai oldal, a pedagógiai eredmény. Aki csak egyszer is látta a filmgyár udvarán kora reggel a mamák kíséretében sorban álló, szalaggal díszített, nemesen felindult, vetélkedő gyermekeket, az előtt világos, hogy ez itt az élet iskolája. Hogy a gyermek már itt, a portásfülke és a bejárat között megismeri a művészi érvényesülés édes-keserű alapelemeit.

De akkor jön az igazi eredmény, mikor a gyermek megkapja a filmszerepet. Szülői és nevelői ilyenkor nem kényeztetik, nem nézik el sztároskodó allűrjeit, sőt! A nagyobb felelősség elve alapján szelíd erélyük csak fokozódik a gyermekkel szemben. Ha például a gyermek művészi felindulásában inzultálja a nagynénjét, még rá is szólnak. Köztudomású azonkívül, hogy a filmező gyermek iskolai előmenetele is ugrásszerűen emelkedik. Igaz, hogy a filmgyerek lexikális tudása átmenetileg csökken, de viszont rengeteget tud meg a vele egy filmben epizódszereplő felnőtt színész életfelfogásáról, magánéletéről, kedvelt kiszólásairól stb. Hasznos tapasztalati anyag ez, és érdekes megfigyelni, hogy a filmgyermek e tapasztalatait önzetlenül megosztja osztálytársaival és tanáraival is.

A filmműterem izzó légkörében, a munka lázában kipattanó dionizoszi, rabelaisi kifakadások, hasonlatok és felszólítások az élet töméný ízlelésére tanítják a gyermeket.

A színészvilágban gyakran előforduló szembehízelgések és hátmögötti becsmérlések pedig arra tanítják a filmgyermeket, hogy ne legyen egyoldalú és gondoljon arra, hogy az éremnek két oldala van. (Az éléről nem is beszélve.)

Talán a legnagyobb élmény és tanulság a filmgyerek számára, mikor „kiöregszik". Serdülő szakállal és mutáló hanggal még elstatisztálgat egy-egy filmben, aztán elbukik a színiakadémia felvételi vizsgáján, és elmegy „civilnek". A felserdült filmkislányoknak is ez a sorsuk, de ők előbb még megpróbálják a fotomodellséget és a manökenséget is. Ilyenekből lesznek a legboldogabb, a legkiegyensúlyozottabb emberek. Hát nem nagy érzés?! A többi „civil" gyerek még el se kezdte az életet, amikor ők már egyet befejeztek.

Rozsos István

Kedves vendégünk

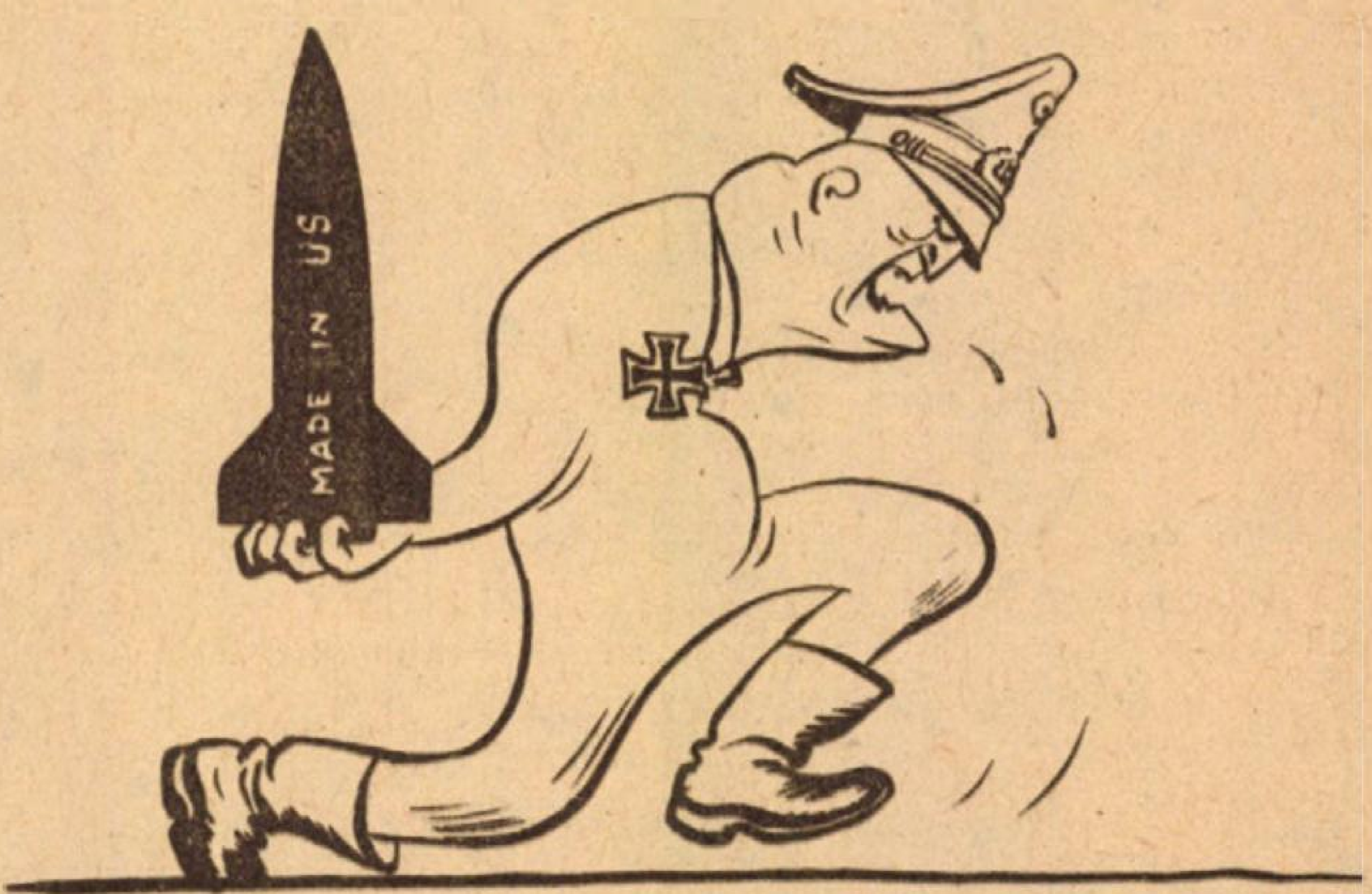
volt a múlt héten. Szerkesztőségünkbe látogatott Borisz Jefimov kétszeres Sztálin-díjas szovjet rajzolóművész, és baráti beszélgetést folytatott lapunk munkatársaival. A róla készült rajzot Erdei Sándor készítette, de néhány hajszálat, pótlólag, maga Borisz Jefimov rajzolt bele.

Az alábbiakban közöljük lapunk részére készített politikai szatíráját:

Borisz Jefimov

A nyugatnémet hadsereg új formációja:

...és végső formája:

Új hajviselet

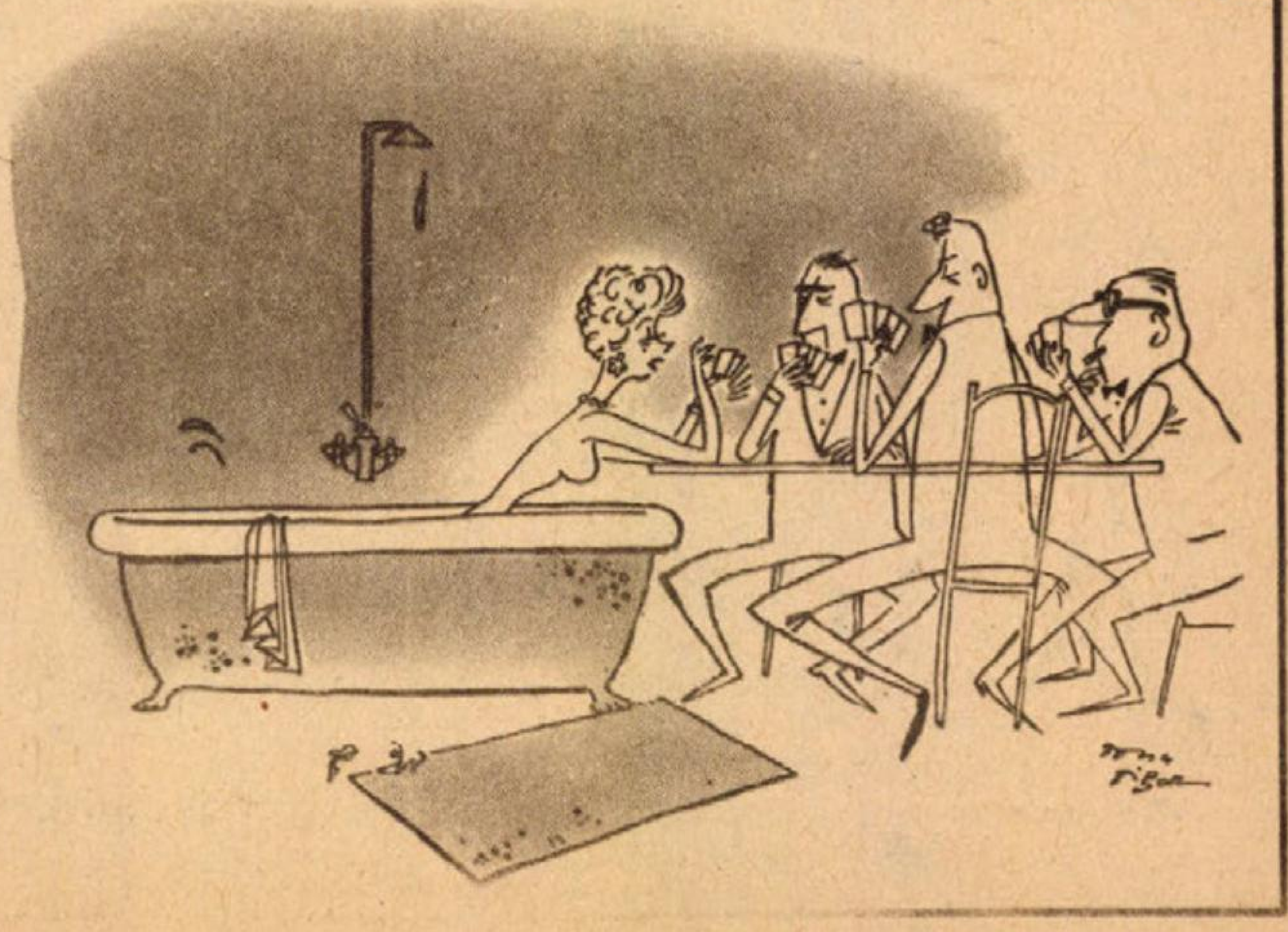
Schwott Lajos rajza

– A híd előtt hajtsd le a fejedet, szívem!

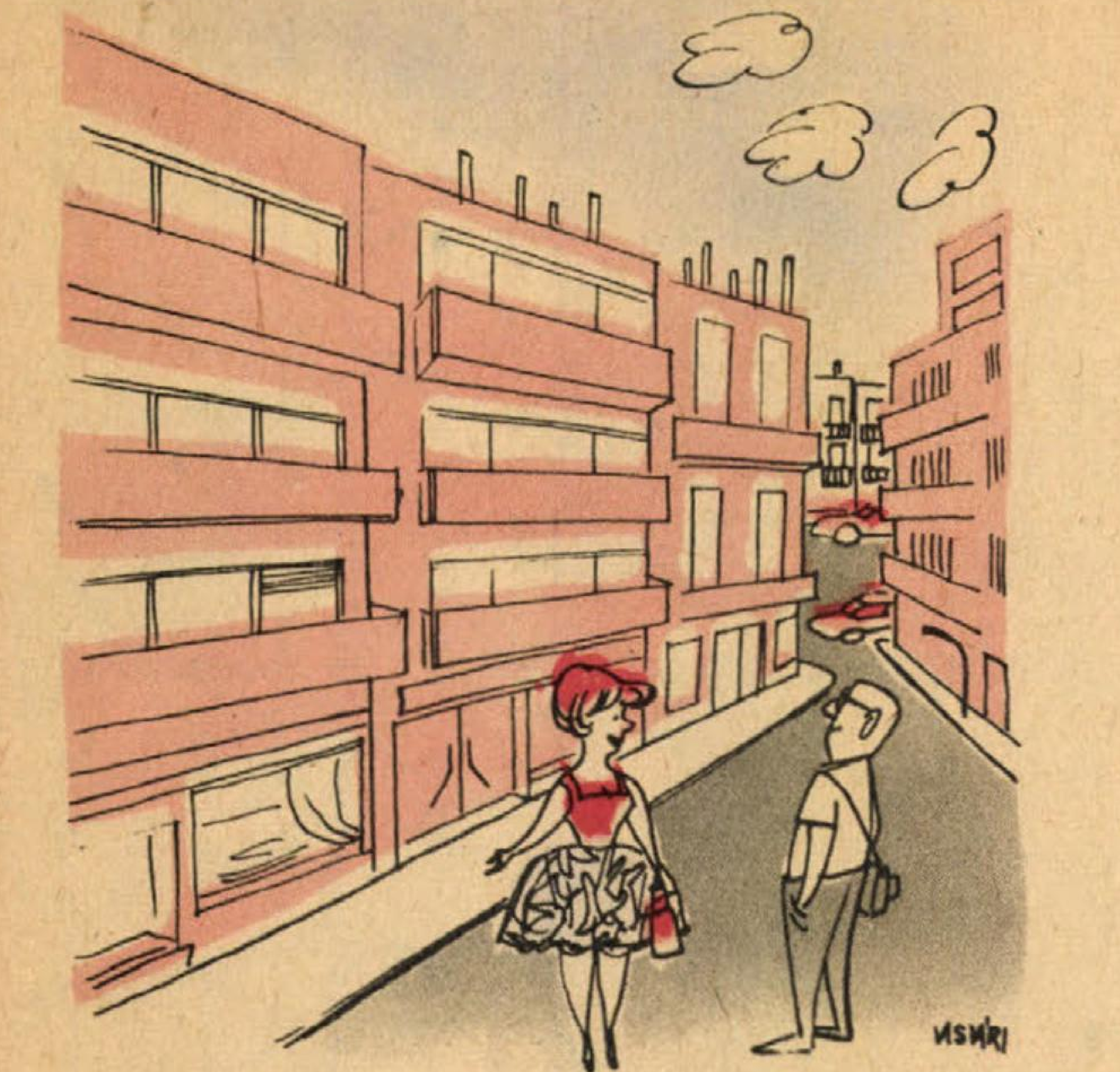
Bridge — melegben

Toncz Tibor rajza

Debrecen 600 éves

Vasvári Anna rajza

– Igazán nem is látszik annyinak...

Háry János legújabb meséje

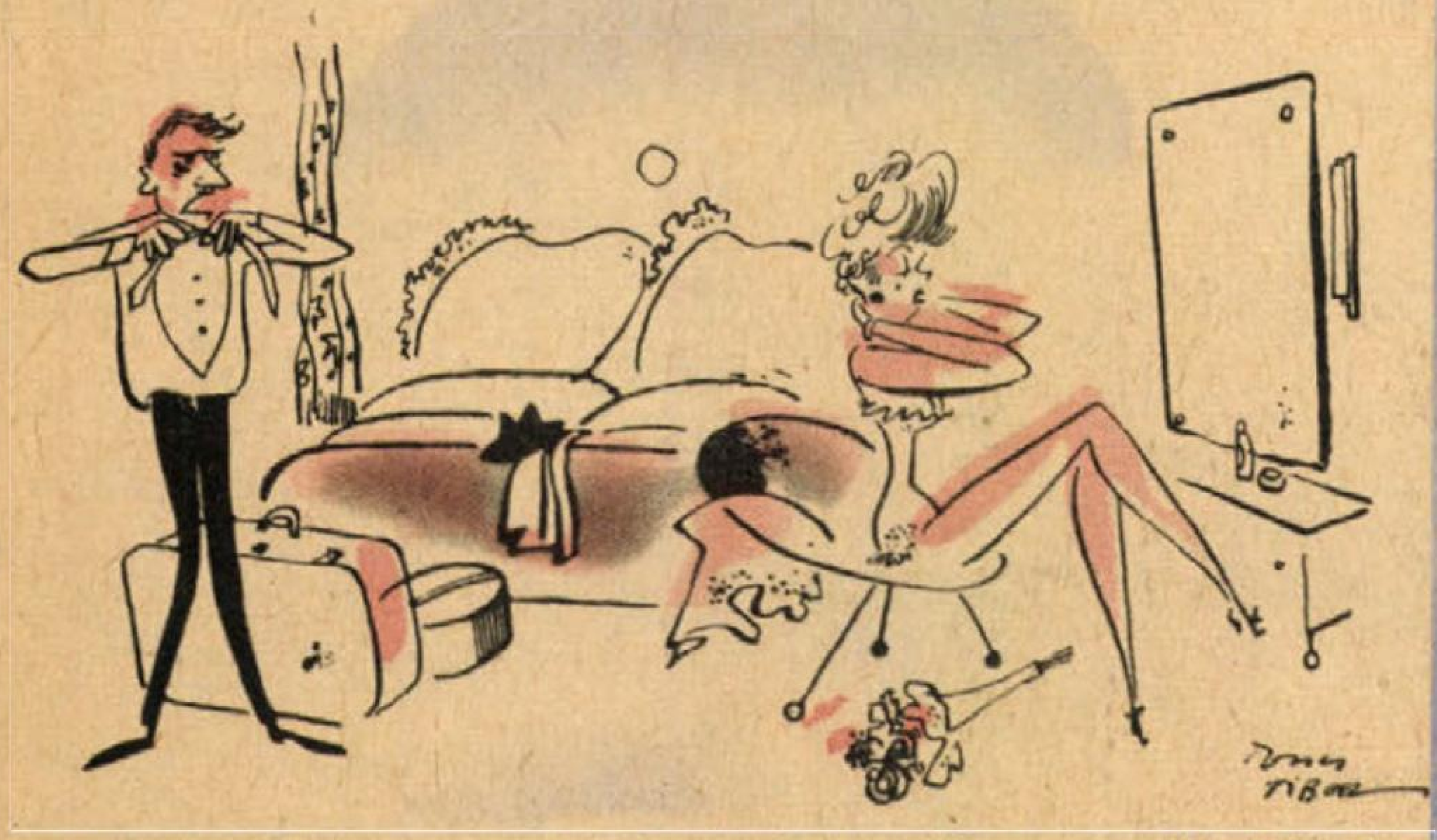
Szegő Gizi rajza

– Mit csináljak? Mindenáron rámtukmálták!

Nászutasok

Toncz Tibor rajza

– Vacsorázni nem tudtunk rendesen ebben a szállodában! Kíváncsi vagyok, hogy aludni tudunk-e majd?

RITKA KINCS

Annyi mindenfélét hall és olvas az ember olyan vezető beosztású tisztviselőkről, akik nem szívelik a bírálatot.

Hálisten, az én főnököm, Verpeléti Ottó nem tartozik közéjük. Nem is olyan régen, egy értekezleten, szemébe mondtam, hogy annyit ért a munkájához, mint hajdú a harangöntéshez. Mint mondani szokták: keményen állta a bírálatot, és nem sértődött meg. S ami a legfontosabb: nem állt bosszút, mint azok a vezető beosztású egyének, akikről az újságban olvashatunk. Távol áll tőle az ilyesmi.

Az igaz, hogy ebben a negyedévben nem kaptam prémiumot, de nem is kaphattam. Verpeléti háromnapi szorgos búvárkodás után előkotort az irattár mélyéről egy 1712-ből származó, kifakult, poros, egérrágta rendeletet, amelynek ká alpontja világosan kimondja: csak azon tisztségviselők kaphatnak prémiumot, akiknek lovuk, kardjuk van. Ez világos, ezellen nem lehet apelláta, fejet kell hajtani. Ha a ká alpont kimondja, szavam sem lehet, hiszen se kardom, se lovam, s ami nem jár, az nem jár.

Egy kollégám azonban azt mondta: miért kapnak akkor a többiek? Nekik sincs se kardjuk, se lovuk. A kérdés szöget ütött a fejembe, s alkalomadtán megkérdeztem a főnökömet, mi a nagy jogi helyzet ebben az ügyben. Bevallom, volt egy olyan hátsó gondolatom, hogy Verpeléti mégsem örült olyan nagyon a bírálatnak, mint ahogy én azt gondoltam, talán azért nem adott prémiumot. Kiderült azonban, hogy erről szó sincs. Verpeléti kikeresett a pincéből egy Aba Sámuel idejéből való rendeletet, amely a prémiumok elosztásáról szól, és amely világosan, félre nem érthetően kimondja: egyes esetekben el lehet tekinteni a kardtól és a lótól, de csak akkor, ha a tisztviselő hossza meghaladja a három métert. Ez világos, tiszta ügy, ezellen nem lehet apelláta, ezt el kell fogadni. Hol vagyok én a három métertől! Verpeléti tehát nem bosszúból hagyott ki a prémiumlistáról, hanem azért, mert ragaszkodott a rendelethez, az előíráshoz. Egy szavam se lehet, ez világos.

De aztán eszembe jutott, hogy Szekrényesi sem haladja meg a három métert, sőt, a másfél métert is alig, mégis kapott prémiumot. Alkalomadtán megkérdeztem a főnökömet, miként lehetséges ez. Verpeléti nem válaszolt azonnal, hanem ásatásokba kezdett, és a régi irodaépület helyén kiásta az időszámításunk előtti 06873/4-es rendeletet, amelynek 16-os pontja világosan kimondja: azok a munkavállalók, akiknek a neve S vagy Sz betűvel kezdődik, és ekrényesivel végződik, akkor is kaphatnak prémiumot, ha nem ütik meg a három métert. Ez világos, mint a nap, itt nem lehet okoskodni. Verpeléti ragaszkodik a rendelethez, nem tehet mást. Ezt meg kell érteni.

Na de miért kapott a Zimmermann?

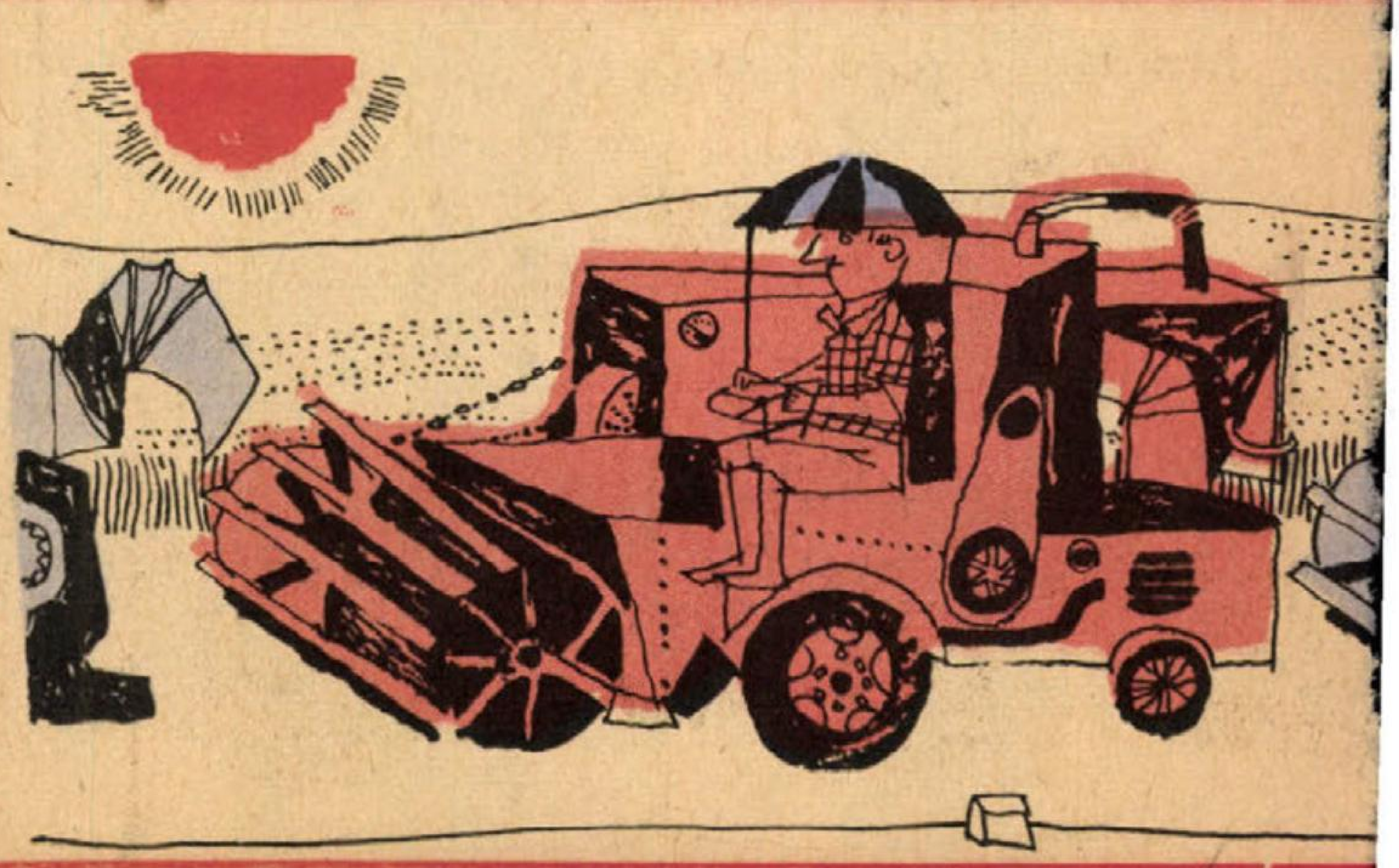
Azért kapott — mondta a főnököm —, mert hetekig tartó szorgos kutatás után, a Bükk-hegység egyik barlangjában rátalált arra a rendeletre, amelynek en alpontja, de a cé, sőt az iksz alpontja is világosan kimondja, hogy: „tsak". Ez világos. Ezellen nem lehet apelláta. Ha a rendelet kimondja, hogy tsak, akkor tsak.

Verpeléti még azt is elmondotta, hogy legnagyobb sajnálatára alacsonyabb munkakörbe fognak helyezni, mert nemrégiben kiásott egy főközponti utasítást, amely világosan, egyértelműen, határozottan kimondja, hogy azokat a munkavállalókat, akiket Szamosi F. Ernőnek hívnak, azonnali hatállyal alacsonyabb munkakörbe kell helyezni.

Micsoda pech! Hát nem Szamosi F. Ernőnek hívnak engem is!

Tetszik látni, ezért szeretem én Verpelétit. Ritka az olyan ember, mint ő. Más főnök már rég bosszút állt volna a bírálatért.

Mikes György

JANKA NÉNI

A múltkor alkalmam volt megfigyelni Janka nénit. Janka néni a Kaktusz-eszpresszó tagja. Egyesek a „leülős Janka néni" néven emlegetik, de mondanak rá sokkal csúnyábbakat is.

A Kaktusz-eszpresszó a szerelmespárok találkozóhelye, s Janka néni a szerelmespárok réme. Finom kis öregasszony, élénk szemei alatt huncut ráncok szaladgálnak, fején hófehér hajkoszorú. Mondom, finom kis öregasszony, nem durva, mint a cipőfűző-árusok, nem is kaján, mint a virágáruslányok, viszont lerázhatatlan.

A legtöbb szerelmespár ismeri. Ha jön, s kedves mosolyával megáll az asztaluk előtt, a legtöbben tudják mi a teendő.

— Csókolom, Janka néni — mondják —, menjen el moziba, Janka néni, itt a jegyre a pénz, vagy ha nincs kedve moziba menni, egyen meg egy süteményt a költségünkre, Janka néni, no, viszontlátásra, Janka néni.

Ezzel megszabadultak. Beletörődtek a külön rezsibe, hiszen a néni éppúgy hozzátartozik a Kaktusz-eszpresszóhoz, mint a füst, a hideg dupla és a forró szerelem.

De jaj a smucigoknak vagy a Janka nénit nem ismerőknek! Ki kell állniuk a tortúrát. Ülnek az asztalnál, esetleg megérintve már a szeretett lány keze... s jön Janka néni.

A hosszú gyakorlat kitűnő emberismerettel, nagy tapasztalattal vértezte fel, mindig olyankor jön, amikor a felindultság a fiatalok szavát is megakasztja. Így nem tudnak nemmel válaszolni, amikor a néni negédes hangján megkérdezi, leülhet-e. S Janka néni leül. A két fiatal zavarba jön, a mennyországból hullottak hirtelen alá, a Janka néni szelíd társaságával egyenértékű pokolba. Gyorsan nekilátnak a megrendelt, de eddig parlagon hagyott süteményeknek, hideg feketének, netalán italnak — s lázas aggyal latolgatják Janka néni eltávolításának lehetőségeit. Esznek, köhécselnek, fészkelődnek, elbámulnak a néni feje fölött.

Janka néni pedig távozás helyett kinézi a szájukból a tésztát, a hideg feketét, netalán az italt.

— Ó, hogy szeretem én a dobostortát! — sóhajtja. — A fekete kell a vérkeringésemnek — nyögi. — Mennyi Martinit ittam hajdanán — búgja. S olyan epekedőn pislog, hogy meg kell kínálni. Meg is kínálják. Azt hihetnénk, s a szerelmespár is azt hiszi, hogy Janka néni mindezek után diszkréten távozik.

Ne higgyük! Nem távozik. Hadd tanulja meg egyszer s mindenkorra a párocska, hogy ki az a Janka néni, a mindenségit! El kezd beszélni. Beszél a fiatalságáról, az öregkoráról, elhunyt férjéről, kevéske nyugdíjáról, arról, hogy milyen jó fiatalnak és szerelmesnek lenni, tanácsokat ad, és

kér, emlékeit, álmait idézi. Azután elhallgat. Meredten, szótlanul bámulja a fiút és a lányt, s motyog... Azok, szegények mozdulatlanul ülnek, megsajnálják a magányos öreget, nem mernek felállni.

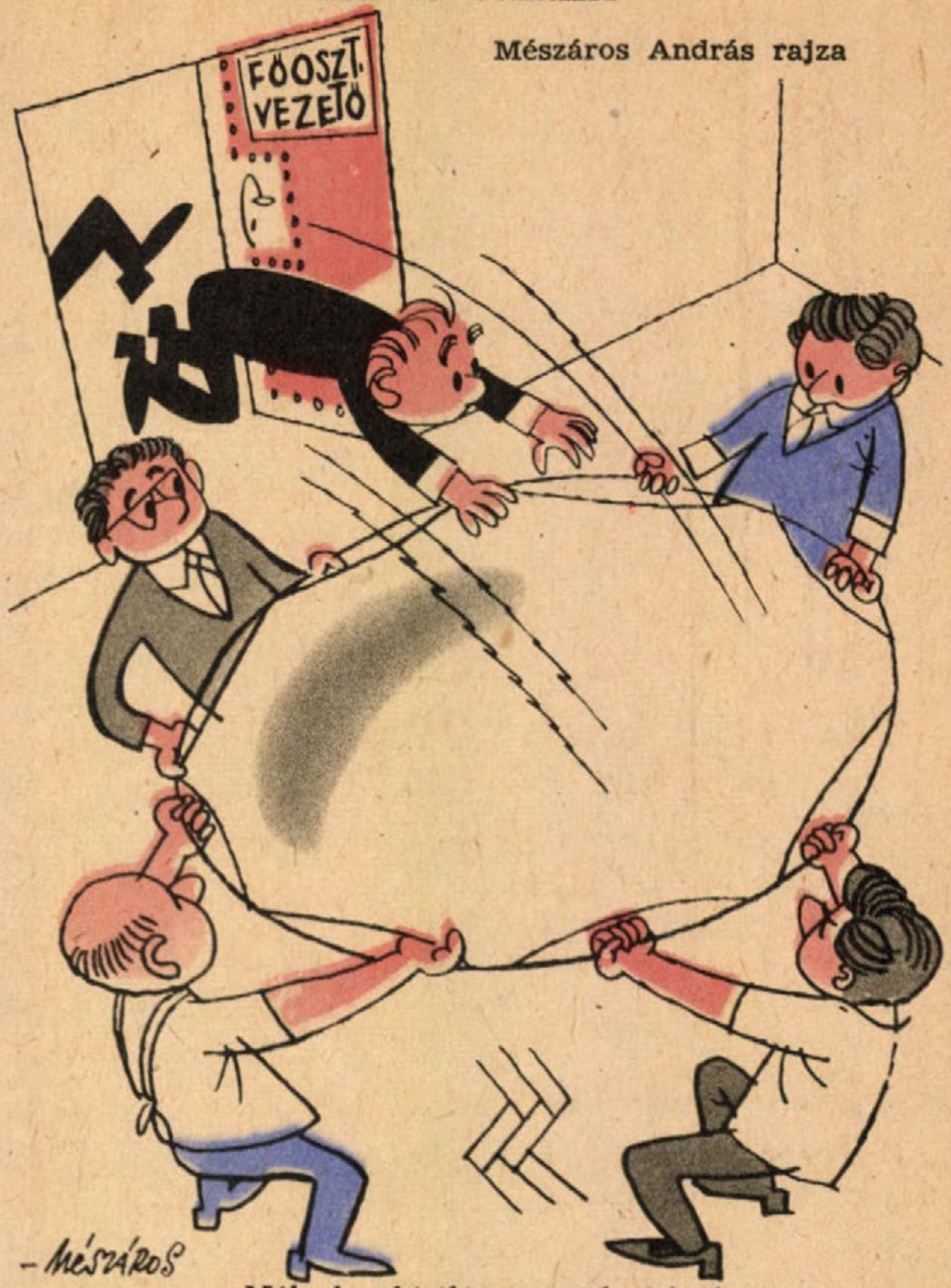
Janka néni megelégeli a sajnálatot, s elérkezettnek látja az időt, hogy tapintatos célzást tegyen a mozijegyre. A fiú rögtön kap az ajánlaton, fizet.

Janka néni mégegyszer végigsimogatja őket pillantásával, odasúgja: „mulassanak jól"; s nem moziba megy, hanem a következő asztalhoz.

Torda István

Ez is valami

Mészáros András rajza

– Nálunk a bírálót nem érheti baj!

Sátorozás

Balázs-Piri Balázs rajza

– Szakácskönyvük van?

Indulás a gabonaföldekre

Hegedűs István rajza

Vasárnap a strandon

Forró vasárnap délelőtt. A Palatinus pénztára előtt ezrek tolonganak. Buzsáki és Liptai, akik véletlenül kerültek egymás mellé, közösen kapnak egy kabint. Boldogan rohannak fel a lépcsőn. A kabinos kinyitja nekik a kabint. Azok ketten egyszerre tódulnak be, és gyorsan leülnek egymás mellé.

Miután kiszuszogták maguk, Buzsáki megszólal:

— Hát, kérem, ha már közösen vettük ki a kabint, illik, hogy bemutatkozzunk egymásnak.

— Fölösleges — mondja Liptai zordonan.

— Hogyhogy? — csodálkozik Buzsáki. — Mért volna fölösleges?

— Mert azzal egy centivel sem kap több helyet a közös kabinból. Mit bánom én, hogy magát hogy hívják! Egy kabinba kerültünk, de ez nem jelenti azt, hogy össze is barátkozunk.

Buzsáki ferde szemmel vizsgálgatja a szomszédját.

— Hm. Magának annak idején hány hold földje volt?

— Semennyi.

— Az lehetetlen.

— Mért volna lehetetlen? — fortyan fel Liptai.

— A beszédje után úgy becsültem, hogy legalább hetven holdja volt. Hogy nagyparaszt volt. Mert még most is az.

— Nekem hiába hízeleg — válaszolja Liptai zordonan —, hanem csak menjen odább.

— Miért menjek odább?

— Mert a felét fizette ki a kabinnak, és magának a fele jár. Semmivel se több. De kár a vitáért, majd lemérem.

Azzal colstokot és krétát vesz elő a zsebéből, és szabályosan megfelezi a kabint. Buzsáki nem győz csodálkozni.

— Maga milyen jól fel van szerelve!

— Nem első eset, hogy közös kabinba kerülök valakivel. Így legalább nincs vita.

Elhallgatnak, és mereven ülnek egymás mellett. A kabinban csend, enyészet és meleg. Mindketten törülgetik homlokukat.

— Meleg van — szólal meg végre Buzsáki.

— Nincs hideg — feleli zordonan Liptai.

— Tulajdonképpen nekünk örülnünk kéne, hogy ebben a melegben kaptunk egy kabint.

— Örüljön.

— Örülök is. Maga nem örül?

— Mi köze hozzá? Azért, mert közös kabinunk van, nem tartozom magának feltárni belső világomat.

Buzsáki ismét ferde szemmel nézi a szomszédját, és csóválja a fejét.

— Mondja, kérem, maga mindig ilyen undorító vagy csak vasárnap?

— Mindig — feleli zordonan Liptai.

— Az más. Akkor rendben van.

Újra hallgatnak, de most Liptai szólal meg:

— Meleg van.

— Legalább harminc fok.

— Jól fog esni egy kis lubickolás. Egy kis locsi-pocsi a jó hideg vízben.

— Maga ilyen hangon is tud beszélni? — kérdi megenyhülve Buzsáki. — Hát akkor mért nem vetkőzik?

— Várom magát. Együtt vettük ki a kabint, együtt is megyünk. Maga nekem nem fog itt maradni és turkálni a zsebeimben.

— Hát, tudja, mit, ha már közös kabinra vagyunk ítélve, legalább vessük le a kabátunkat.

— Jó, vessük le — egyezik bele Liptai.

— Az inget is — javasolja Buzsáki.

— Jó, az inget is.

— Tulajdonképpen az volna a legokosabb, ha maga gyorsan levetkőzne, és megvárna itt a kabin előtt.

— Én?... Én ezt nem tudom. Én nagyon szégyenlős természetű vagyok.

— Maga? — mérgelődik nevetve Buzsáki. — Tartsa bolonddá az öregapját. Majd épp ilyen goromba fráter szégyenlős.

— Hát ne higgye. Én azt se bánom — dörmögi zordonan Liptai.

Ismét hallgatás, csend és enyészet. És meleg. És homloktörülgetés.

— Meleg van — nyögi ki végre Buzsáki.

— Legalább harminc fok — lihegi Liptai. — Tulajdonképpen butaság, hogy mi itt ülünk ebben a forró kabinban, ahelyett hogy a jó hideg vízben lubickolnánk.

— Csak rajta. Senki sem tartja vissza.

— Én?... Én ráérek — dünnyögi Liptai.

— Nekem beszélhet! Látom, hogy szenved a melegtől. Legalább a cipőjét vesse le.

— A cipőmet? Hát még mit nem?

Buzsáki nevetve felugrik:

— Ember, mindent tudok!

— Mit tud? — bámul rá Liptai.

— Magának lyukas a zoknija! Előttem ne szenírozza magát. Az enyém is lyukas.

Ezek után gyorsan levetkőznek, és kimenekülnek az ólomkamrából. **Balázs Sándor**

A CSUDALÁTÓ LIDI NÉNI

Ha csak azt mondom, hogy Lidi néni jámbor, imádságos lélek volt, keveset mondok, mert több volt ő annál. Mennybéli ügyekben kizárólag Lidi néni vitte a főkolompot Egeresen. Még akkor is sokan hajlottak a szavára, mikor Egeresen megszületett a Gyöngyvirág termelőszövetkezet. Össze is állottak vagy harmincan imádságos emberek, felzárkózva Lidi néni mögé. Megkötötték magukat, hogy ők csak azzal a feltétellel lépnek a téeszbe, ha az egyköblös háztáji gazdaságot (ahol mindenki a maga konyhájára termel) egymás mellett szabják ki nekik. Kell ez pedig azért, mert Lidi néni egy csomóban akarja látni az Isten nyáját.

Mit lehetne tenni?... Lidi néni nagy tekintély volt, mentek utána a templomosok. A Gyöngyvirág téesz háztáji földje így a buzgóság jegyében lőn elosztva. Azok, akik a csudákat nem az égből lesték, kaptak a Csuka-dombon innen, az imádságosok meg a dombon túl.

Mindkét föld szakasztott egyforma volt, egyik se különb a másiknál. Meg is volt a békesség egészen addig, míg a tengeri ki nem dugta orra hegyét a földből, és Egeres felett végighömpölygött az első tavaszi esőfelhő. Akkor ugyanis Lidi néni egyszerre prédikálni kezdett.

— Csuda lesz itt, meglátjátok! Mert a földi javakat az emberek osztják, de a záporokat az Isten!

Kibújt hát a szög a zsákból. Ezért kellett a templomosoknak egy csomóba a háztáji föld, bizonyság gyanánt, hogy az Úristen jobban megöntözi az övéket, hadd dermedjenek amazok a dombon innen az égi csudától.

Jól van, ha csuda kellett, meg is lett. Gyönyörű nevelő eső loccsantotta végig a tengerit — csakhogy a dombon innen. A dombon túl, a templomosok háztáji földjére nem ért el még a pora sem.

— No, úgy látszik, a mennyországban sem megy minden simán — néztek össze kedvetlenül a templomosok. — De hiszen a lónak is négy lába van, mégis botlik. Majd meglátjuk legközelebb.

Hanem a fellegekbe mintha belebújt volna az ördög. A következő zivatar is a domb elülső felét paskolta végig, a hátulsó felének csak egy száraz mennykő jutott.

— Hát most velünk vagy ellenünk? — tanakodtak össze sötéten az imádságosok, mert a háztáji tengeri elkezdett kókadni, mint a disznó farka, mikor meleg van.

— Ó, ti hitetlenek, ti tudatlanok — abajgott Lidi néni —, mit értitek ti, hogy ez a szárazság mennybéli tisztesség, mert meg vagyon írva, hogy Isten azt sújtja, akit szeret.

A templomosok elszéledtek hitetlenül, kölletlenül és szótlanul. Egy pillantással sem neheztelt senki Ecsedi Ambrus bácsira, aki lázongó lélek lévén, odalökte, hogy nem sokat ér az olyan szeretet, amikor az embert eső helyett mennykővel locsolják.

Azt meg talán fölösleges is mondanom, hogy a harmadik eső is elkerülte a templomosok háztáji birodalmát, el, mintha szeme lett volna. Csak Lidi néni alól mosta ki a talajt, olyan alaposan, hogy a megkopasztott tekintélyén most már igazán csak egy valódi csoda segíthetett volna. Mivel pedig ilyen nem ígérkezett, hát csinált egyet magának. Kiállt egy reggel a szikkadt tengeriföldre, széttárta kezét, mint a próféta a pusztában, és elkezdett kiabálni, hogy: „Ide gyertek, emberek, mer' jelenésem vót az éccaka egy magas égi személyiséggel. Maga Mihály arkangyal látogatott meg, még verdesett is a szárnyával örömében."

— Szólt neki az eső miatt, Lidi néném?

— Legelébb is amiatt. El is keseredett tüstént Mihály, majdnem sírva mondta, hogy az Úristen szilárdan mellettünk van, csak hát az esőt a szent Péter intézi. Mondom erre, engedelmet kérek, de a szent Péter is az Úristen szolgája, akár csak mi, mégis a szomszédba küldi az esőt.

Azt mondta erre szomorúan Mihály:

— Kedves gyermekeim, nektek szánta azt szent Péter az utolsó cseppig. Csak öreg mán szegény, oszt rosszul céloz...

Fülöp György

Szimultán futball

Felajzott izgalommal fogadta a televízió nézőközönsége azt a bejelentést, hogy a vasárnapi U. Dózsa–MTK és Vasas–Dorog mérkőzést *egyidejűleg* közvetítik. Nem így történt. A két meccs izgalmas eseményeit sajnos csak felváltva varázsolták a képernyőre. Pedig ritka sportcsemege lett volna egyszerre húsz csatárt látni munkában.

Helyreigazítás

Az Ország-Világ közel-keleti riportjában olvastuk: „... nem lepődtem volna meg, ha elém áll Aladdin a csodalámpával vagy Ali Baba követeli a pénztárcámat." Ali Baba annak megállapítását kéri, hogy mint maszek, bár tisztességes özvérhajcsár még másodállásként sem foglalkozott soha útonállással. A negyven rablóval volt ugyan kapcsolata, de ez csupán arra szorítkozott, hogy leleplezésükben működött közre. Feddhetetlen jellemét egyébként Seherezádé, az Ezeregyéjszaka meséiből ismert narrátor is tanúsíthatja.

Kérődzik a műemlék?

Az Állatkert kormos bikája szállásának rácsán felirat olvasható: Magyar marha – zoológiai *műemlék!* A látogatók közül többen kifogásolják, hogy a táblán nem szerepel a műemlék tervezőjének a neve, sem az alkotás éve. Kérjük a hiány sürgős pótlását!

Zoológiai csoda

Azt olvastuk az Esti Hírlapban, hogy *hat*agancsú őzbak járja az óhati tölgyest. Mivel hat darab, azaz három pár agancs viseléséhez testvérek között is legalább három koponya szükséges, javasoljuk, hogy a ritka, sokfejű vadat elhunyta után tömessék ki és mutogassák a hétfejű sárkány, esetleg a csodaszarvas tőszomszédságában.

Állatlélektan

A Magyar Nemzet szerint az NDK-ban a tsz-ek kis feketefehér tehenei átlagban 13 liter tejet adnak, a háztájiak ennél 6–8 literrel többet, mert a parasztok a legjobb, *legkedvesebb* jószágot tartották meg. A jámbor szarvasmarhák kedves vagy nem kedves egyénisége és tejhozama közötti összefüggés gyümölcsöző új területe lehet a tudományos kutatásnak.

Megbízhatatlan leánynevek

Az Élet és Tudományban olvastuk, hogy manapság divatos leánynevek közé tartozik a Beáta, Andrea, Mónika stb., míg például a Mária név megyen kifelé a divatból. Az Esti Hírlapban is olvashatunk ugyancsak a divatos leánynevekről, s megtudjuk, hogy ma a legközkedveltebb leánynév a Mária és Zsuzsánna, míglen az olyan név, mint az Andrea vagy a Mónika ritkaságszámba megy, akár a fehér holló.

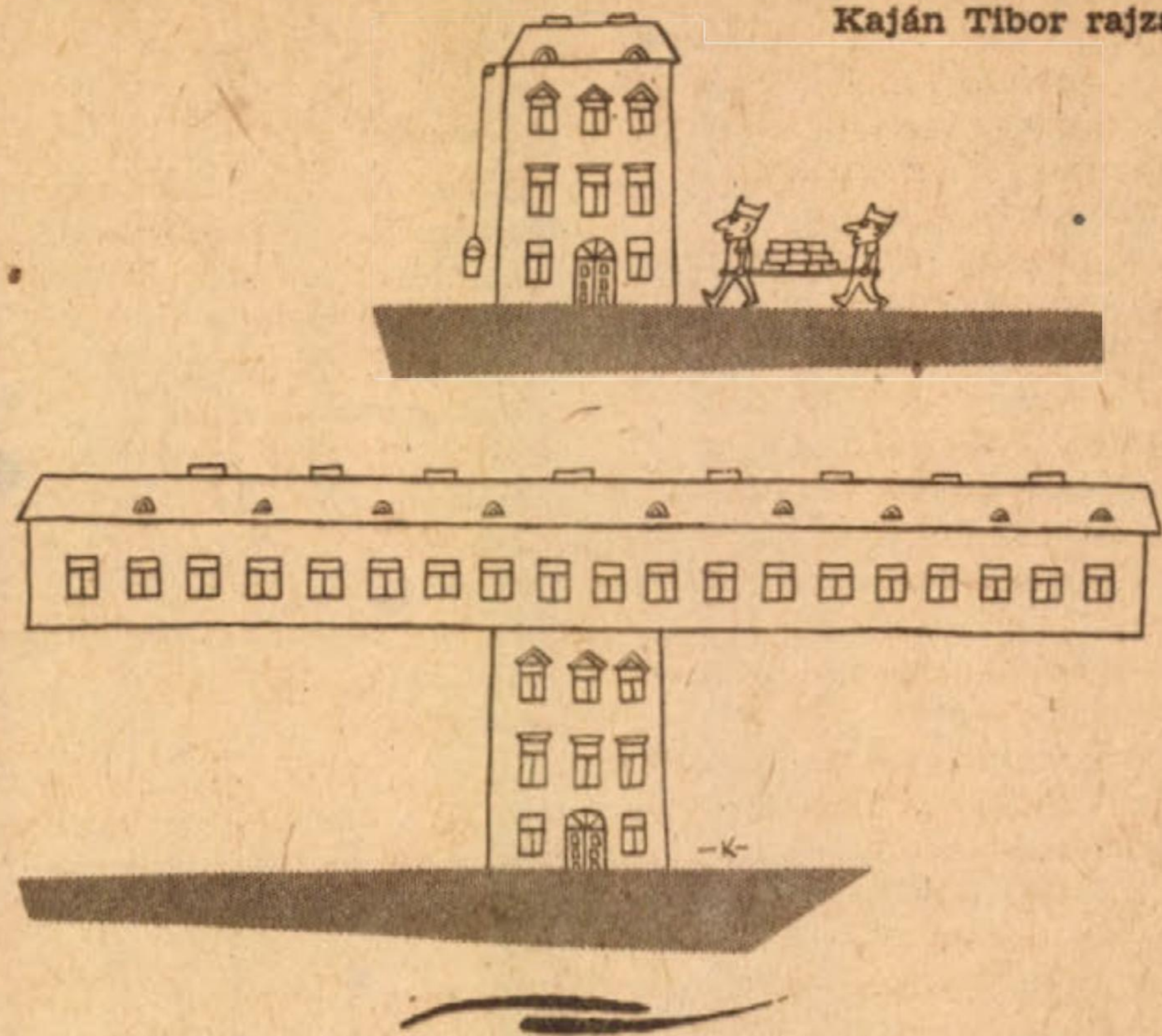
Mihez tartsuk magunkat?

Az ínyesmester szakácskönyvéből

Az Országos Árhivatal hivatalos lapja közölte, hogy megállapították a szervestrágya (fekáltrágya) fogyasztói árát.

Gazdaságos emeletráépítés

Kaján Tibor rajza

Növekszik az idegenforgalom

Fülöp György rajza

– Rendőr bácsi, kérem, nem tetszett látni véletlenül errefelé egy magyar házaspárt?

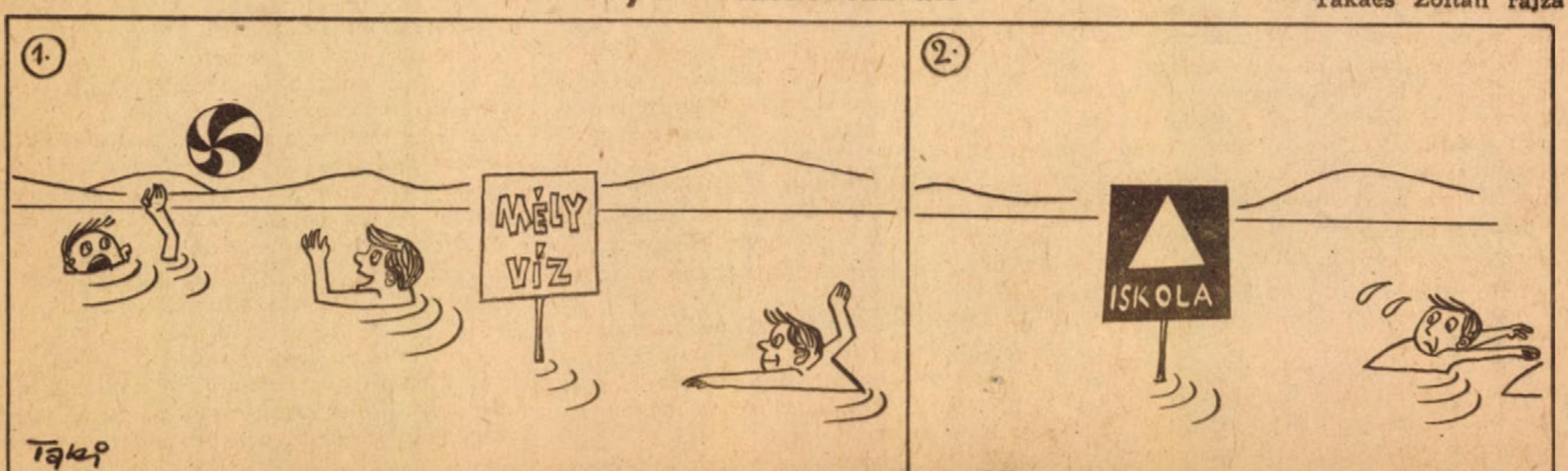
Még mindig drága a tervezőmunka!

A Velencei-tavi üdülőhelyen fejlesztésével kapcsolatban írja a Népszava: „... a legtöbb tervezési munkát ingyen végzik a mérnökök. A sátortábor központi épületét például másfélmillió forint helyett háromszázezerből építjük fel." A tervezőmunka ezek szerint készpénzfizetés esetén pontosan négyszer annyiba került volna, mint a kivitelezés. Még szerencse, hogy ingyen vállalták.

Dr. Árgus

Nyári riasztótáblák

Takács Zoltán rajza

Vendég a világűrből

Egy marslakóval akadtam össze a napokban. Olvasta néhány kozmikus tárgyú humoreszkemet, s ezért bizalommal fordult hozzám, mint szakmabelihez. Nemrég érkezett a Marsból azzal a tudományos céllal, hogy helyszíni vizsgálódások alapján megállapítsa: van-e élet a Földön, s ha van, milyen.

Megborzongtam ennek az égi vállalkozásnak a fenségétől. Szívdobogva, a meghatottságtól fátyolos szemmel néztem erre a csodalényre. Könnyen tudtunk „beszélgetni" egymással, ő belelátott az agyamba, s kiolvasta gondolataimat, ugyanakkor valami furcsa kis szervvel, egy kis fénylő nyúlvánnyal a homloka közepén belémsugározta válaszait és más közölnivalóit. Ünnepi áhítat töltötte el egész valómat.

Közölte velem, hogy már körülbelül egy hete van a Földön, és máris kétségtelen bizonyítékai vannak arra, hogy a Föld lakott, s van rajta szerves élet. Ezt persze alaposan bizonyítania kell, mert a marsbeli tudósok nagyon óvatosak, s akármit nem hisznek el.

Megállapította, hogy noha az emberi lények többsejtűek, a gondolatok közlése nagyon primitív módon, ún. beszéd útján történik, amely nem más, mint a levegőben brutális rezgések keltése. Sokak szájában érdekes nyúlványok vannak, ezek füstölnek, igazi rendeltetésüket még nem sikerült megállapítania.

A táplálékszerzés is primitív módon, harc árán történik, főleg a nőstények foglalkoznak vele, hogy kicsinyeiket elláthassák táplálékkal. A Közértekben és más táplálék-lelőhelyen gyakran ősi vadságában lángol fel a harc. Ugyanezt tapasztalta a helyváltoztatást elősegítő alkalmatosságokon is.

Érdekes vallási szertartásokat is megfigyelt. Megállapította, hogy a világ bűneit jelképező felfújt gömbölyű tárgyat 22 ember nagy dühvel rugdal, s a hívők tízezrei biztatják őket. Ezt nemcsak nappal figyelte meg a Népstadionnak nevezett szent helyen, hanem este is, kísérteties fényben.

Rengeteg érdekességet tapasztalt még. Látott feketeszínű varázsitalt, amelyet kis átlátszó tartályokból isznak a földlakók. Mesterséges madarakat látott repülni a levegőben, ezek nyilván a természetes madarak pótlására szolgálnak. Megfigyelte, hogy az egészen fiatal földlakókat karon viszik, az egészen elaggottakat kocsiban tolják. Mások szűk fekete nadrágban rángatóznak. Furcsa dobozok hangot adnak ki, másokon mozgó képek láthatók. Látott ún. konyhákban húst sütni zsírban, folyók és tavak partján élő húst süttetni napolajban.

Miközben „hallgattam" az illető előadását, egyre jobban kihúztam magamat. Bámulatom és áhítatom fokozatosan elszállt, s növekvő sajnálattal néztem a szerencsétlenre, aki egy jobb ügyhöz méltó buzgalommal számolt be zavaros tapasztalatairól. Hát ezért szelte át a végtelen világűrt?

Ugyan kérem! Én ezeket mind jobban tudom!

Feleki László

Hegedűs István rajza

Sok a gyümölcs

Szegő Gizi rajza

– Nálam tessék venni! Én már be is főztem!

E heti hirdetésünk

Feketéző

Vasvári Anna rajza

– Pszt, van egy vödör vizem . . .

VÍVÓDÓ LÉLEK

Megbízható forrásból értesültem, miszerint Klapcsák azt terjeszti rólam, hogy egy ködös novemberi éjszakán kiraboltam a stockholmi Nemzeti Bankot.

A napokban rátaláltam a „Vidám marhafelsálhoz" címzett sörözőben, és alaposan megdorgáltam:

– Milyen alapon meri terjeszteni rólam ezt a bankrablási ügyet?! Különben is, tudomásom van róla, hogy ön már jó néhány alkalommal füllentett.

– Jó néhány alkalommal? Nevetséges. Uram, én már akkor is hazudok, ha kérdezek. Én egy szemtelen, kötözködő, kibírhatatlan fráter vagyok. Hogy jövök én például ahhoz, hogy felfricskázzam az ön orrát? – kérdezte felháborodva, miközben jobb mutatóujjával felfricskázta az orrom.

– Ez csupán rossz szokás. Különben is az idő majd begyógyítja a sebeket – mutattam az orromon maradt külsérelmi nyomokra.

– Ez még mind semmi – kacagott fel keserűen. – Miféle rongyember az olyan, aki havi kétezer forint keresetéből hatszázat ad az asszonynak? Hatszáz forintból nem lehet enni, öltözködni, lakbért, gázt, villanyt fizetni. Egyszer és mindenkorra tudomásul kellene vennem, hogy az asszonynak is vannak idegei. Már bocsánatot kérek, egy kétgyermekes apának komolyabban kellene vennie az életet. Nincs igazam? – ordított fel Klapcsák.

– Tökéletesen igaza van.

– Várjon most jön a java. Volt nekem egy gyermekkori barátom, a Pránitzer Oszi. Együtt jártunk suliba. Áldott jó fiú volt. A saját télikabátját adta rám, hogy, jaj, meg ne fázzak, és mindig megosztotta velem a tízóraiját. Ő volt az egyetlen ember az életemben, aki jó volt hozzám. A múlt héten összetalálkoztam vele a Nagymező utcában. S én felpofoztam, ott, a Dessewffy utca sarkán, a felesége szeme láttára. Majd elsülylyedt szegény Oszkár a szégyentől. Képzelje, ezt tettem az egyetlen jó barátommal – szipogta könnyezve.

– És miért pofozta fel a szerencsétlent? – kérdeztem együttérzően.

– Mit tudom én? Nem tetszett az inge, a mosolya, az anyajegy a homlokán. Fogtam magam, és nekimentem. Mindennek az az átkozott ital az oka – mondta rekedten, és felcsukló férfizokogással borult a gyalulatlan kocsmaasztalra. Később zsebkendőjével letörült egy közepes minőségű könnycseppet, és kemény elszántsággal suttogta: – Soha többé egy kortyot sem. Józsi, hozzon még egy kis rumot, aztán hazamegyek. Otthon már bizonyára türelmetlenül vár két üveg alföldi fehér.

– Próbáljon más ember lenni – néztem könyörögve Klapcsákra.

– Ezt nem tudom megígérni. Egyelőre csak annyit mondhatok, hogy pfuj, mélységesen szégyellhetem magam – mondta mérgesen Klapcsák, és elbúcsúzott.

Az ajtóból még egy pillanatra visszafordult: – Ne csodálkozzék, hogy elfog az indulat, ha ilyen embert látok, mint én. Kisülhet a szemem – dünnyögte haragosan, és arcán a jogos felháborodás tűzrózsái égtek.

A kocsma nagy falitükrében megvetően végigmérte önmagát, aztán hozzájárulással kilépett az éjszakába.

Galambos Szilveszter

Túlzsúfoltság

Szűr-Szabó József rajza

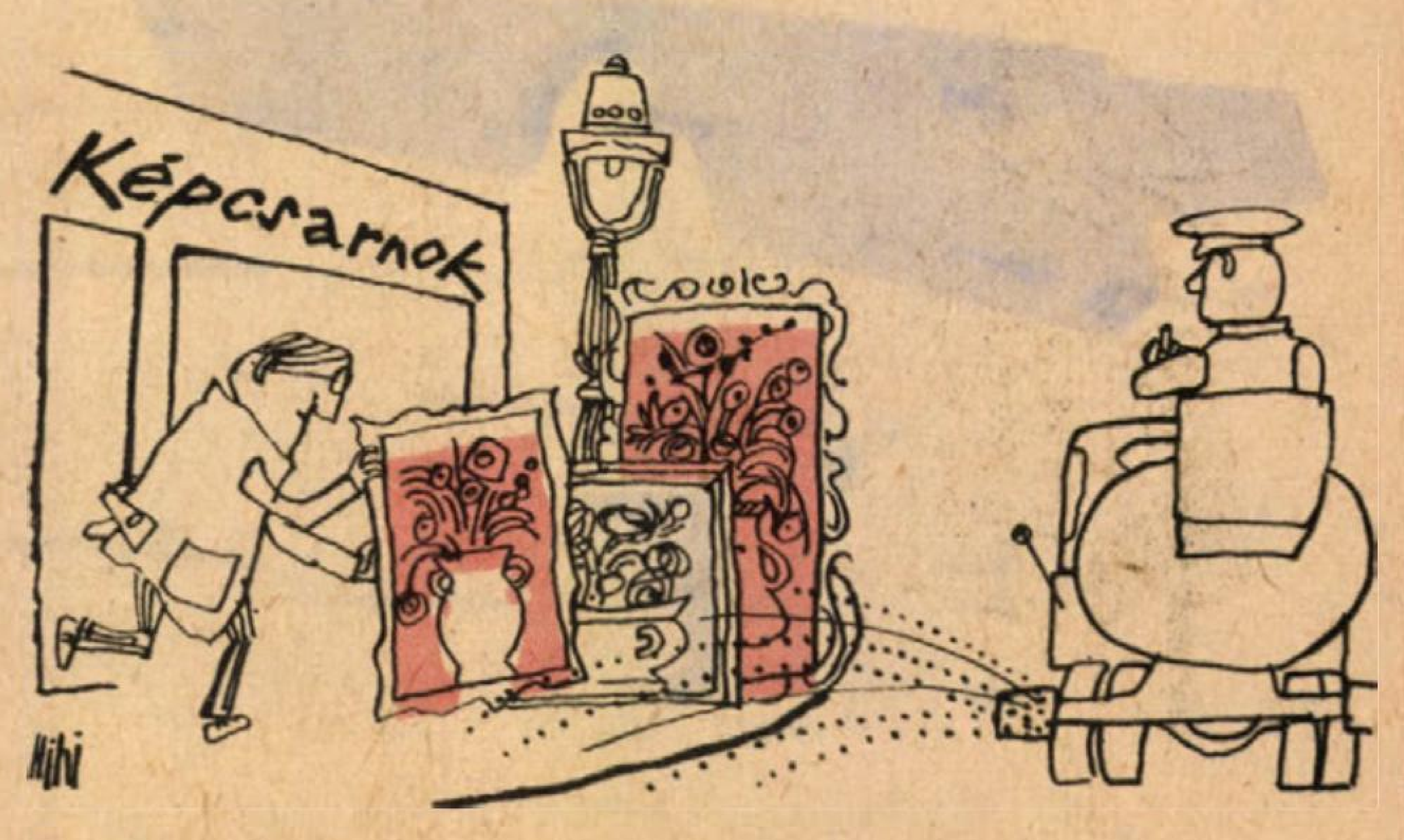
Női dolgok

– Azért fogytál, mert mindig szaladgálsz!

Virágcsendélet

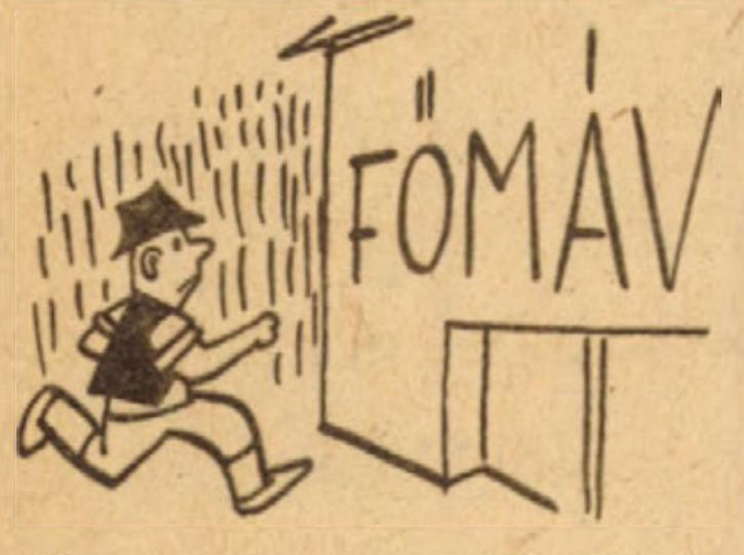
Hegedűs István rajza

Láncszem-vásárlás, kérdőívvel

Türelem rózsát terem – tartja a közmondás. Igen ám, de mi gabonatermelő ország vagyunk, a gabonát pedig, ha beérik, vágni kell, mert különben hullni kezd, és csak az ürgének terem.

Ilyenkor már szinte minden óra számít, és ahol nincs gépierő, aratják kézikaszával. Nagyon furcsa, hogy ebben az érthető sietségben mégis akad valaki, aki ráér. Ez a FŐMÁV, teljes nevén a Földművelésügyi Minisztérium Anyagellátó Vállalata. A székesfehérvári FŐMÁV-hoz például futhatnak lóhalálában az aratás kellős kö-

zepén, mert egy apró alkatrész, egy láncszem miatt áll a rendrevágó. A FŐMÁV ad egy megrendelő-kérdőívet, azt ki kell tölteni, és ezenfelül egy másik aláíró is kell, ha pedig ilyen nincs, tessék keresni.

Summa-summárum, két óra hosszat állt a rendrevágó egy hiányzó láncszem miatt a székesfehérvári Szabad Élet téesz árpaföldjén, míg a FŐMÁV boltjában adminisztrálták a láncszemet, töltögették a kérdőívet. Nos, hogy stílszerűek maradjunk, mi is küldünk egy kérdőívet a FŐMÁV-hoz, néhány kérdéssel.

1. Próbálták-e már kiszámítani, hogy az adminisztrálgatás miatt a sorozatos gépállás mennyi kárt okoz a népgazdaságnak?

2. Mi az ördögnek kell egy néhány forintos alkatrész vásárlásához két aláíró?

3. Kíváncsiak vagyunk, mennyit fizetnek rá egy láncszemre, amelyet így megadminisztrálnak, és arra is, hogy ezt a kárt hol hozzák be?

4. Mi a véleményük: egy ilyen láncszem vásárlásához szükséges megrendelő-kérdőív kitöltése, és adminisztrálása hányszor annyi időt vesz igénybe, mint a láncszem elkészítése?

5. Végül még azt is szeretnénk tudni, hogy a felesleges adminisztráció leépítésével hány életerős, hasznosabb beosztásra érdemes embert tudnának adni termelőmunkának?

(f—p)

Le a bürokráciával!

Szimpla a süllyesztőben

K. J.-né olvasónk betérvén az Országház-étterembe, egy szimplát kért, majd annak elfogyasztása után kérte a panaszkönyvet. A szimpla ugyanis annyira szimpla volt, hogy egyáltalán nem érződött rajta a kávéíz. Panaszkönyvi bejegyzésének igazát az V. kerületi vendéglátóipari igazgatósága a következőkkel támasztotta alá:

„Panaszkönyvi bejegyzésére közöljük: korábban voltak bizonyos panaszok a feketére, azonban a kávégép kicserélése után ezek a panaszok megszűntek. Természetesen szimpla kávéba nem lehet olyan mennyiségű kávét tenni, mint a duplába, és ezért az lényegesen gyengébb is. Az üzletvezető jelentése szerint Ön szimpla kávét rendelt, és – bár minden bizonnyal a megfelelő mennyiséget adagolták, – ez

mégis lényegesen gyengébb, mint a dupla.”

Ez igen! Ezt jól megmagyarázták! Most már csak azt szeretnénk, ha azt is megmagyaráznák nekünk, hogy: mitől gyengül a dupla, ha két részre osztják?...

B. E.

Új seprű jól seper, ha — van...

Mindig némi megértéssel fogadom, ha egy hiánycikk létezését azzal magyarázzák, hogy nehezen beszerezhető a nyersanyag. Azt azonban már némi meghökkenéssel vettem tudomásul, hogy nálunk, Pécsváradon, és az egész környéken nem lehet cirokseprűt kapni. Nem az én feladatom kikutatni, miért kerülik el a seprűk Pécsváradot és környékét, de itt nyilvánosan fordulunk azokhoz, akik Pécsvárad seprű-ellátását biztosítani hivatottak:

Gondoljanak arra, hogy Pécsváradon is van szemét, nemcsak náluk.

Dr. Cs. Gy.-né Pécsvárad

Vállalati kocsi

Gerő Sándor rajza

Autóbusz a főszerepben

A Nemzeti Színház Izabella téri épületének sarkán van az 5-ös busz megállója. Egy autóbusz, mint tudjuk, nem éppen csendes jószág, de különösen harsány tud lenni megállás és indulás alkalmával. Fékcsikorgás, ajtópufogás, csengetés és a motor felberregtetése a 3—4 percenként megújrázott repertoár fő műsorszámai. Az épü-

let falai vékonyak, akusztikája kitűnő — így az ötös minden felvonásba 15—20-szor beleszól, mint valami okvetetlenkedő narrátor. Szegény néző minden idegszálával ott csüng például a XIII. századbeli magyar udvar eseményein, s aggódva figyeli, sikerül-e vajon a körmönfont kóbor lovagnak a lézengő herceg karjaiba kergetnie Bánk bán szelídlelkű hitvesét. Ám, ekkor jön az ötös, harákol, dübörög, és kajánul fölébreszti: ne higgy ezeknek, ember! Itt csak játék folyik, festett a díszlet és hamis a szakáll; a valóság a huszadik század és az utcán az ötös busz... S mire a színész odafönt a deszkákon újjáteremtené a megtört varázst, beérkezik a következő kocsi.

A színházlátogatók százezrei szerint ez az egyetlen buszmegálló, amit okvetlenül odább kellene helyezni. Sajnos, a közlekedés illetékeseinek kifürkészhetetlen akaratából, éppen ez a megálló tapodtat sem mozdulhat odább.

Pedig a Nemzeti Színház igazgatósága május 16-án kérő szót intézett ez ügyben az Autóbuszüzemhez. Fájdalom, válasz máig sem érkezett, ami ugyan nem csoda, hiszen rengeteg munkát okozhat a többi megállók ide-oda tologatása.

Az érdekeltek hozzászólnak

„Ház a Budafoki úton” című cikkben szereplő 34/b épület tatarozása azért maradt el, mert az épület társasház, és a tulajdonosok a szükséges költségeket nem biztosítják.

XI. ker. Házkez. Ig.

„Radikális megoldás” című közleményük alapján felhívtam szervizvezetőink figyelmét a rendeletben előírt határidő szigorú betartására. A lemezjátszó késedelmes javítását a gépkocsi másirányú sürgős elfoglaltsága okozta.

Gépip. Elektr. Karbantartó V.
Kozma György ig.

„Szép kis nagytakarítás” című bírálatukkal egyetértünk. Utasítottuk a Fővárosi Takarító Vállalatot, hogy a jövőben a munkamegrendelések felvételénél gondosabban járjon el.

Bp. Főv. Tan. VB
Közmű és Szolgáltatási Ig.
Kovács Pál csop. vez.

„Kedves figyelmesség” című közleményük alapján megállapítottuk, hogy az ügyintéző helytelenül járt el, amikor a hibás fogkrémet az értékénél nagyobb postaköltséggel visszaküldte. Szigorú figyelmeztetésben részesítettük, és intézkedtünk, hogy hasonló eset a jövőben ne forduljon elő.

Keresk. Minőségellenőrző Int.
Cserny Ferenc vez.

Gyömbér-tészta

Az elsőosztályú étteremben a madárpörkölt után gyömbértésztát rendeltem.

A gyömbérmetélt, amelyet melegen szeretek, hideg volt. Nem is ez volt a nagyobbik baj, hanem az, hogy kevés gyömbért tettek rá.

Kértem, hozzanak meleg tésztát, sok gyömbérrel.

— Nincs módunkban — válaszolták —, mert a gázzal valami baj van.

Kértem a panaszkönyvet. Beírtam, hogy a tészta hideg volt, és kevés gyömbért szórtak rá.

Negyednap megjött a következő válasz:

„Nagyon köszönjük, hogy a gyömbértésztával kapcsolatos hibára felhívta figyelmünket. Átírtunk a gáztűzhelyeket javító vállalatnak, amely ígéretet tett arra, hogy 1963 első negyedére beütemezik a javítást. Ha tehát kedves vendégünk 1963 második felében keresi fel üzemünket, meleg tésztával szolgálhatnak. Ami a gyömbért illeti, a Földművelésügyi Minisztériumban nyert értesülésünk szerint a gyömbértermelés javulását várják.”

Nem elégedtem meg a válasszal, és írtam a felsőbb szervüknek. Egy hét múlva innen is választ kaptam:

„A gyömbértésztával kapcsolatos válasszal mi sem értünk egyet, mert hivatalosan közöltük az összes vendéglátóipari érdekeltségekkel, hogy a gyömbértermelés fokozásával kapcsolatos jelentés időközben módosítást nyert, amennyiben most nem a gyömbér, hanem a fenyőtoboz termelésének fokozásán van a hangsúly. Reméljük, hogy ez a válaszunk kielégítő és megnyugtató volt.”

Mondanom sem kell, hogy ezt a választ sem tartottam kielégítőnek, és a felsőbb szerv felsőbb szervének írtam. Válaszuk így hangzott:

„A fenyőtobozzal kapcsolatos tájékoztatás kiegészitéséül közöljük, hogy az utolsó tíz évben holdanként hat százalékos javulást értek el a termelés terén.”

Mérges lettem, és a gyömbértészta ügyében írtam a legfellettesebb szervnek. Alig telt el egy hónap, már jött is a válasz:

„A fenyőtoboz sajtolása terén örvendetes eredményt értünk el, amennyiben üzembe helyeztünk egy G. 7 típusú horizontális és vertikális sajtológépet.”

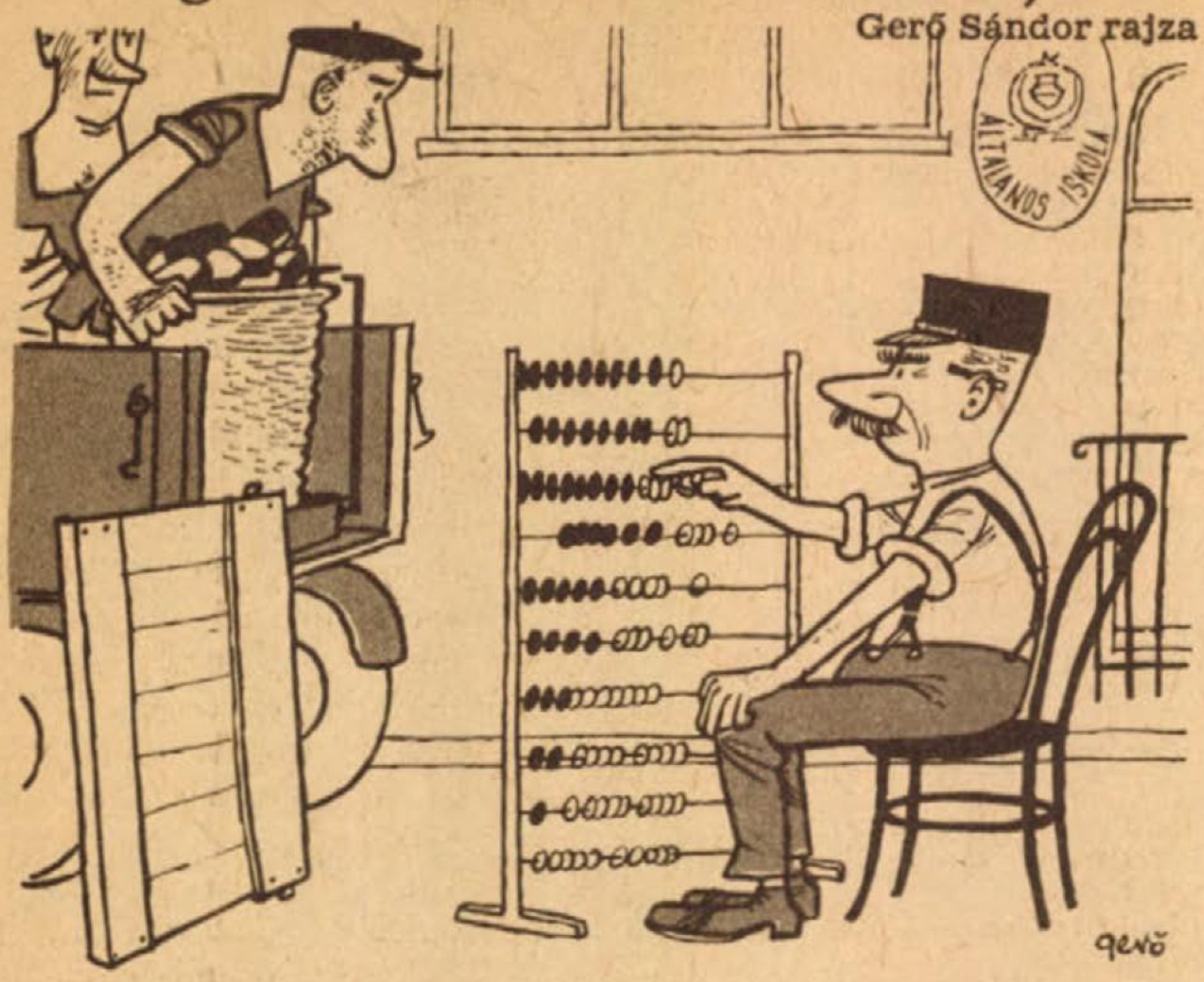
Most már nevettem a kimerítő tájékoztatáson, és jókedvemben levelet írtam a G. 7 gépeket gyártó üzemnek. Közöltem velük, hogy az új gép nekem nem tetszik.

Most várom a választ. Nem lepődnék meg, ha azt írnák, hogy intézkedésükre abban a bizonyos étteremben ezentúl meleg tésztát szolgálnak fel, sok gyömbérrel.

Palásti László

Meghozták az iskola téli tüzelőjét

Gerő Sándor rajza

– Kezdhetjük, emberek! A fekete golyó a szén, a fehér a fa!

Gründolók

Toncz Tibor rajza

– Én leszek a főkönyvelő, maga lesz a pénztáros, minek kell ebbe a szövetkezetbe még valaki?

Fáj a fejem!

Mostanában szörnyű fejgörcsök kínoznak. Talán ismerik azt az érzést, amikor az ember halántékán előbb néhány apró kalapács kezd finoman kopogni: kipp – kopp – kipp – kopp. Nemsokára aztán nőni kezdenek ezek a kalapácsok, és őrjítőn verik homlokcsontom belső falát: piff-puff-piff-puff. Pár perc múltán már kovácspörölyként zuhannak tarkómra: bimm-bumm, bimm-bumm.

S az egészben a legkülönösebb, hogy napközben, a munkahelyemen pihen ez a pokoli zenekar. Viszont este, odahaza, a meghitt családi körben eltöltött negyedóra után már: kipp-kopp, kipp-kopp! És sejtelmem sincs, hogy mitől?

Mert mi valóban az elképzelhető legharmonikusabb, legidegnyugtatóbb módon töltjük estéinket.

Vacsora után, míg a gyerek a konyhában barkácsol, feleségem letelepszik az egyik karszékbe, én a másikba, s megbeszéljük a nap eseményeit. Ez már évtizedes hagyomány nálunk. Mostanában új elemmel is gyarapodtak e kedves, megszokott esti társalgások. Eletem párja – elegyítve a kellemest a hasznossal – ajándékasztalterítőt horgol a nagymama születésnapjára.

– Tudod, kivel találkoztam ma reggel a villamoson? – kezdem például a társalgást. – A Rajnai Tibivel.

– Hosszú pálca – feleli ő. – Egy, kettő, három, négy, öt. A Rajnai Tibivel? Rövid pálca: egy, kettő. Az a hosszú, szőke, szemüveges?

– Dehogyis. Alacsony, barna, bajuszos.

– Ahá! Hét láncszem: egy, kettő, három, négy, öt, hat, hét. Mi van velük? Rövid pálca: egy, kettő.

– Képzeld, a harmadik gyerekük is fiú lett.

– A harmadik? Ötláncszemes ív: egy, kettő, három, négy, öt. Ennek a felesége a Klári? Négy ráhajtás: egy, kettő, három, négy.

– Persze, fiacskám. Most egy kicsit betegeskedik.

– Ó! Két rövid pálca: egy, kettő, egy, kettő. Szörnyen sajnálom. Negyedik rövidpálcába négy láncszem: egy, kettő, három, négy. Látogassuk meg a jövő héten. Hét láncszem: egy, kettő, három, négy, öt, hat, hét.

– Hát szóval, ilyen köznapi dolgokról szoktunk beszélgetni, de a fejemben ekkorra már: kipp és kopp, piff és puff, bimm és bumm. Sok bimm és sok bumm! Egy kettő, három, négy, öt, . . . tíz, száz, millió!

Csak tudnám, mitől?!?

Kürti András

Képernyő

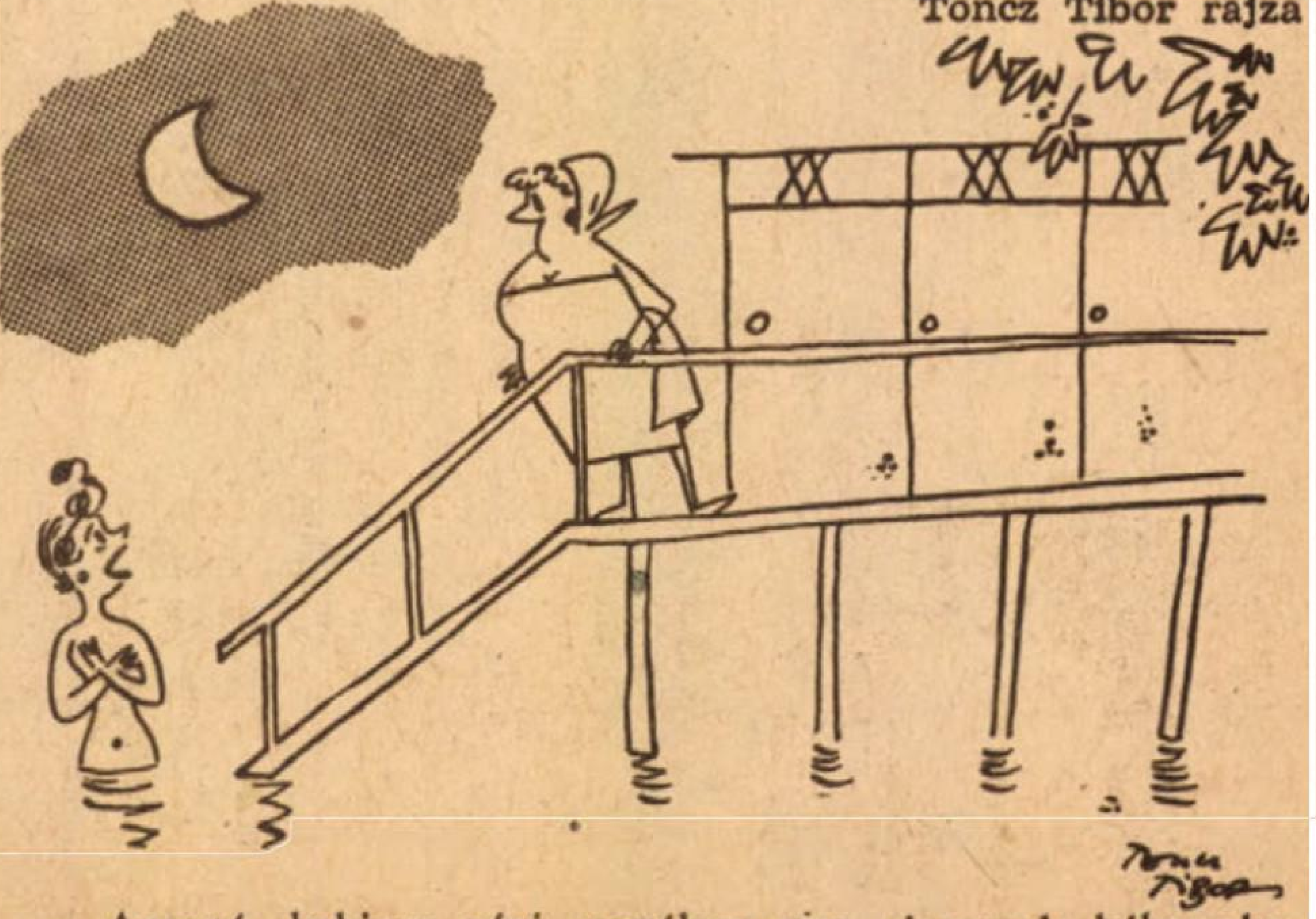
Óvatosság

Schwott Lajos rajza

Esti strandoló

Toncz Tibor rajza

– Apropó, kabinos néni, remélem erre nincsenek békaemberek? . . .

Algéria az algériaiaké

Erdei Sándor rajza

A humor könyvéből

BAJOR GIZINEK volt egy távoli rokona, egy ősmedikus, aki harminckét éves korára sem szerezte meg a diplomáját. A művésznő férje, Germán Tibor orvosprofesszor egy családi vacsorán szigorúan elő is vette a fiatalembert, s alapos fejmosásban részesítette örökös bukásai miatt.

Bajor Gizi végül is megsajnálta a mindenféle üres kifogással védekező medikust, s ezzel a hatásos érvvel vette pártfogásba:

– Nem veszít vele semmit. A pácienseknek úgy sincs bizalmuk a fiatal orvosokhoz.

*

SZŐKE SZAKÁLL berlini filmszínészkedése idején nehezen tanult meg tájékozódni a német főváros utcarengetegében. Egy délután is a babelsbergi stúdióból hazafelé tartva, teljesen tétován állt ott, ahol leszállt az autóbuszról. Kénytelen volt a rendőrhöz fordulni. Az hadarva eligazította:

– Also. Tessék itt végigsétálni a Lindenen, aztán forduljon be a Friedrichstrassén, onnan a második keresztutcán balra, majd az első keresztutcából jobbra.

A filmkomikus követte az útmutatást, s persze eltévedt. Hosszas bolyongás után végül is oda lyukadt ki, ahonnan elindult. Ekkor azonban a véletlen segítségére sietett: összeakadt egy pesti kartársával, aki már „ős"-berlininek számított hozzáképest.

– Igazíts már el, öregem, képtelen vagyok hazatalálni.

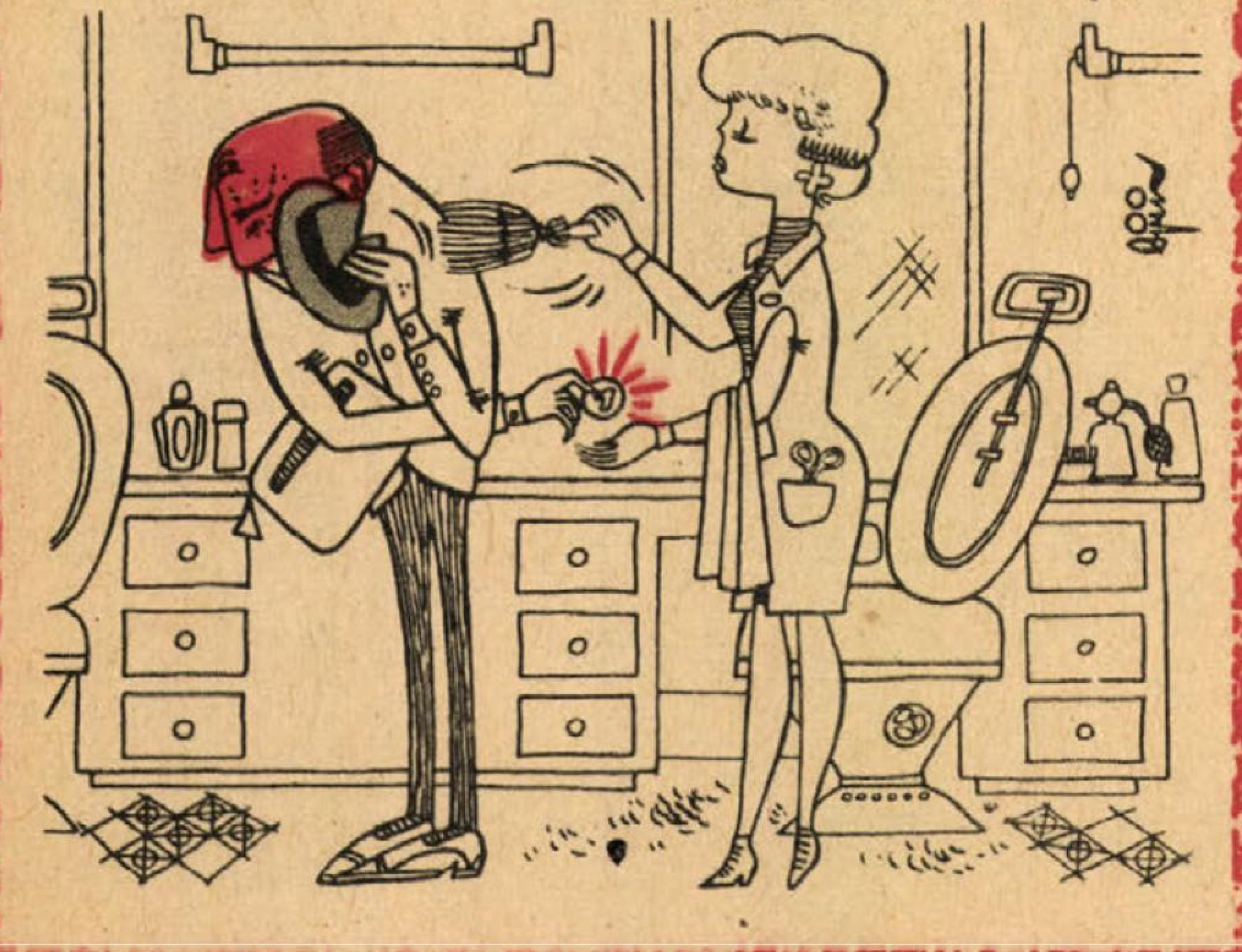
– Hutmeistergasse? Roppant egyszerű, várj csak, kérlek. Egy pillanat alatt megérted. Idenézz – mutatott körül mosolyogva –, itt állunk a Lindenen, azazhogy az Andrássy út elején. Mész, mész, az Operán túl, ott befordulsz a Nagymező utcába, onnét a második keresztutcán jobbra, azon végigmész, és ott vagy a...

Szőke Szakállnak felderült az arca:

– Ahá, értem már! Szóval a Horn Ede utca és a Jókai sarok. Hogy az a rendőr milyen komplikáltan magyarázta!

Szemérmes vendég

Balázs-Piri Balázs rajza

Iránytaxik indulnak július 1-től

Schwott Lajos rajza

LUDAS MATYI — SZATIRIKUS HETILAP
Főszerkesztő: Tabi László. — Szerkesztő: Földes György. — Művészeti szerkesztő: Toncz Tibor.
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat. — Felelős kiadó: Csollány Ferenc. — Szerkesztőség: Budapest, VIII., Gyulai Pál utca 14. — Tel.: 335—718. — Kiadóhivatal: VIII., Blaha Lujza tér 3. Tel.: 343—100, 142—220. — 61.3320 — Kossuth Nyomda, Budapest, V., Alkotmány utca 3. — Felelős vezető: Lengyel Lajos igazgató. — Terjeszti a Posta Központi Hírlap Iroda 180—850.